

Szegedi Egyetem

III. évfolyam 5. szám

A SZEGEDI FELSZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

1965. március 8.

A pesszimizmusról

Divatos manapság — egyetemi hallgatók körében — illúzióvesztésről, régi, nagy célokat felváltó, kicsiny, jelentéktelen feladatok elérését szorgalmazó életfelfogásról beszélni. Sokan, mindezt együtt pesszimizmusnak nevezik.

Van-e alapja a szóbeszédnek? Ha van, milyen okokból táplálkozik? Ha nincs, miért beszélnek róla mégis? Ezekre a kérdésekre adunk választ, nem a tökéletes-ségre, csak az igazság megközelítésére törekedve. De nézzük csak a tényeket!

Kilencszázhatvan öszen — I. éves voltam — évfolyamunk tizegynéhány hallgatójának tollából között könyvismeretést, kritikát a Tiszatáj — ha jól emlékszem — novemberi száma. Az akció egy fiatal, agilis gyákonok vezette és irányította, igyekvő magyar szakos hallgatók munkakedvének irányt és lehetőséget adva. Azonnal le kell szögeznünk, ezek az írók nem afféle fércmunkák voltak, hanem figyelemreméltóak, írólírók — igyekvő szorgalmukon kívül — a tehetséges embereknek járó bizonyítványt állították ki, legfontosabb problémáit.

A publikáló első évek egy részéből, újabb irodalmi érdeklődésű hallgatókkal kiegészülve még ugyanabban az évben kialakult egy ún. „Tizek Társasága”. (A pontosság kedvéért: a sorok írója egyik csoportnak sem volt tagja) Ebben a csoportban számszerűsített írók és költők, leendő irodalomtörténészek, kritikusok tömörültek. Összejöveteleik előbb sokatigéren, később egyre csökkenő aktivitással zárultak.

Ma, 1965-ben a Tiszatájban akkor jelentkezett „kritikusok” közül mindössze egy ember publikál rendszeresen, a többiek „hallgatnak”, jobb esetben vitatkoznak, vagy írogatnak a maguk gyönyörűségére. A Tizek Társasága feioszlott, közülük két ember, mint hallgatók körében ismert költő, ma is írogat, néhányan átpártoltak a filmhez, történelemhez, vagy más művészeti, illetve tudományághoz. Nagy részük azonban feladta eredeti elképzelését. Feltehetnénk a kérdést: Miért? — Jöndulatú, de felületesen gondolkodó olvasók talán már meg is adták a feleletet, mondván: kihullottak az idő rostáján. Pedig nem ilyen egyszerű a válasz. Kétségtelen, sokan voltak köztük olyanok — s ez vonatkozik a Tiszatáj kritikusaire is — akik nem tudták megismételni első, átlagon felüli teljesítményüket, s előbb a diákköri összejövetelek szűkebb publikuma előtt próbálták meg egyszerű bebizonyítani kivételes képességeiket, hogy aztán — kellő és számukra megfelel — visszahang hiányában onnan is visszavonuljanak. Nos, a társaságnak ez a része tényleg „kihullott az idő rostáján”.

A harcot, a nehéz munkát vállalók azonban még egy ideig „munkapad” mellett maradtak. 1965-re mégis megcsömörlöttek, kiábrándultak lettek. Munkájuk értékelésének vitathatósága ugyanis az egyes csoportokon belül személyes ellentéteket támasztott, — nyíltan, vagy burkoltan — s azok, akiknek írásait, kritikáit egyszerű-kétszer, vagy többször is visszaadták, megsértődtek, elkedvetlenedtek. Ma már legfeljebb csípős megjegyzéseket tesznek, vitatható módon humorizálnak, okos meglátásaikat egyik-két emberrel ha közlik, vagy megbeszélik. Az egykor többre törekvő és most megcsömörlött hallgatókat nevezik pesszimistának egy nehezen megfogható, nehezen meghatározható bölcsész-közvetlen. Igaz, ezek a hallgatók nem sokan vannak, de igyekezetüket, szorgalmukat, tehetségüket tekintve mégis csak az évfolyam — s mert más évfolyamokon hasonló a helyzet —, az évfolyamok elitjét képezik. S ha ez igaz, akkor lényegében ők határozzák meg egy évfolyam, vagy egy kar hallgatóinak

Szorgalmasan, vagy kevésbé szorgalmasan tanuló és vizsgázató hallgatók úgy ötödév közepén, végén, kénytelen-kelletlen jobbra-balra kacsintgatnak, érdeklődnek, elhelyezkedési lehetőségek után kutatva. Ezek a hallgatók olyan érdekes jelenségeket lesnek el a nagy betűkkel írt ÉLET-ből, amelyeket helyel-közzel eddig is tapasztaltak, csupán nem készítette őket gondolkodásra. Ezek furcsa jelenségek kezdődnek mindjárt minden idők végzős hallgatóinak kihelyezésénél. Például azzal, hogy figyelembe veszik-e azt, ki hogyan tanult öt év alatt. Vagy figyelembe veszik-e a pedagógiai munkához való hozzáállást, ami a gyakorlati éven senkit meg nem téveszthetően egyértelműen kiderül? S ha ezeket netalán nem veszik figyelembe, akkor hogyan is történik „az igazságos elosztás”.

Ugyanezek a hallgatók más dolgokat is megfigyelnek. Azt is, hogy öt ével

KISZ-munkában végigdolgozó hallgatótársak közül csak néhányan tudják folytatni eddig lelkesedéssel végzett munkájukat. Ugyanakkor olyan hallgatókból, akik a mozgalmi munkából minimálisan, vagy egyáltalán nem vették ki részüket nem egy esetben függetlenített, vagy félfüggetlenített KISZ-funkcionáriusok lettek.

De előfordult olyan eset is, hogy sporttal nem foglalkozó hallgató (kivéve a minden emberre kötelező hétfői Fradi kontra MTK, vagy Honvéd, vagy Újpest stb. vitákat) — de aktívan semmiképpen sem sportoló személy — tekintélyes sportproblémákat intéző előadó lett...

Számtalan hasonló esetet lehetne felsorolni! S az ilyen dolgok elkedvetlenítik az embereket — alkattuktól függően hosszabb-rövidebb időre. A tehetséges embereket háttérbe szorító protekció felismerése szinte agyonnyomja az igyekvőket is, hát még a gyengébbeket!

De pesszimizmus-e ez a nyomottság? Egyáltalán mi is az a pesszimizmus? — Bizonyára megközelítjük a valóságot, ha pesszimizmuson az életből való kiábrándulást, a jövő borulató szemléletét értjük. Nos, úgy érzem a fenti esetek egyikében sem erről van szó. A pillanatnyi letörések, elkedvetlenedések — amelyek, mint az előbbi sorokból kiderült, többnyire az egyetem befejezése előtt jelentkeznek a felszínen — nem a jövőben való bizonytalanságot jelentik. Ugyanezek a hallgatók nap mint nap a jövőjükről beszélnek, leendő munkájukról, amelyet majd örömmel és szívvel-leléssel akarnak végezni. S az elkeseredettek kiábrándultak nem lesznek mindig azok. Nem lehetnek azok, mert nagy feladat vár rájuk, mindannyiunkra.

A tehetségeseknek talpra kell állni, s próbálkozni, harcolni, verekedni kell minden újabb kitűzött céljuk eléréséig! A többieknek pedig összefogni, kikerülni a munkában, visszazoritani azokat, akiket szakmai felkészültségük nem predestinál az írószakra, katedrara, klinikai állásra, laboratóriumi munkakör betöltésére!

Össze kell fogunk, s meg kell változtatni, hogy — mint 8—10 éve ígérjük — érettségizettek legyenek a tsz-irodák adminisztrátorai, hogy a falu, s az üzemek párttitkárai a szakmailag, ideológiailag, politikailag valóban legfejlettebb emberek közül kerüljenek ki. S aki köztünk a szervezéshez ért legjobban, az KISZ-funkcióba kerüljön, aki sporttörténettel foglalkozik az sportoktatási intézménybe, aki szakmailag a legképzettebb, az az egyetemre.

S ha erre törekszünk — és erre kell törekednünk — akkor sértődöttségünket, kiábrándultságunkat félre kell tenni!

Farkas István

Örömmel vállalkoztunk Farkas István problémázó, gondolatokat ébresztő cikkének közzetésére. A témához, amely egyetemi és főiskolai ifjúságunk jelentős rétegét valóban foglalkoztatja, hozzászólásokat, további polemizáló írásokat szívesen fogadunk.

Szerkesztőség

Kinevezés

A közelmúltban megjelent rendelkezésében a Minisztertanács dr. Simon Miklóst, a Debreceni Orvostudományi Egyetem Bőrgyógyászati Klinikájának docensét a Szegedi Orvostudományi Egyetem Bőrgyógyászati Klinikájára egyetemi tanárrá nevezte ki. A kinevezés 1965 február 22-től érvényes.

Tehetségkutató pályázat

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége a Szegedi Egyetem című lappal karöltve azok között a fiatalok között, akik magukban tehetséget éreznek az újságírói hivatáshoz, pályázatot hirdet.

Pályázni lehet a Szegedi Egyetem szerkesztőségéhez legkésőbb március 25-ig beküldött, s legalább 3 írassal. Tudósítás, riport, interjú, cikk, szatíra, kommentár, glossza műfajban. Verssel, novellával, pályázni nem lehet. Beküldhető olyan már közölt írás is, amely egy évvel nem régebben jelent meg.

A legjobb írásokat az Újságíró Szövetség díjazza:

- I. díj 500 forint
  - II. díj 350 forint
  - III. díj 200 forint
- A díjnyertes írásokat a Szegedi Egyetem megjelenteti.

Magyar Újságírók Országos Szövetsége

Fotókiállítás nyílt az Egyetemi Könyvtár folyosóján

Lapunk korábban hírt adott arról, hogy a József Attila Tudományegyetem és a Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ végrehajtó bizottságai a KISZ-kongresszus tiszteletére pályázatot hirdettek az egyetemeken tanuló amatőr-fotósok számára.

A közelmúltban a pályázatra beérkezett legjobb fényképekből rendezett szerezvény méretű és színvonalú kiállítás nyílt az Egyetemi Könyvtár folyosóján. A paravánokon összesen 34 fotót

A számok tükrében

Tanulmányi eredmények félévkor a főiskolán

MINDEN FÉLÉV után, így az 1964/65. tanév I. féléve után a főiskola KISZ-bizottsága értékeli KISZ-tagjainak tanulmányi munkáját. A kiértékelés befejeződött és a fontosabb következtetéseket is levonták. Mielőtt a kiértékelés főbb tanulságaira térnénk, célszerűnek látom néhány sokatmondó s-ímadat előre-ocsátását. Az első évfolyamon a hallgatók száma 340. Utóvizsgázók száma 104, az utóvizsgázók a hallgatók 31 %-át teszik ki, másodéven a hallgatók száma 267, az utóvizsgázók száma 89, a hallgatók 33 %-a. Harmad- és negyedéven 172 illetve 152 hallgató tanult, a 23, illetve 18 utóvizsgázó az összhallgatói létszám 12 %-át teszi ki. A 931 főiskolai hallgatóból 234 főnek volt elégtelen vizsgálata.

A közölt adatokból napnál is világosabban kitűnik, hogy mind főiskolai, mind évfolyami szinten rendkívül nagy az utóvizsgázók aránya az összhallgatói létszámhoz viszonyítva. Különösen aggasztó a helyzet az első- és másodévfolyamon, ahol a hallgatók 31—33 százalékának van egy vagy két tárgyból utóvizsgálata. A következő félévben főképpen erre a két évfolyamra kell különös figyelmet fordítani a tanulmányi munka terén. Fokozni kell a segítséget és az ellenőrzést az állami vezetés és a KISZ részéről az utóvizsgák csökkenése érdekében, de ennél még fontosabb és célravezetőbb, ha az utóvizsgázó hallgatók levonva a tanulságokat, jobb munkamóddal, folyamatosabb tanulással könnyíténeik a vizsgázató tanárok „helyzetén”.

A FŐISKOLA tanulmányi átlaga az 1964. februári 3,38 átlaghoz képest 3,44-re emelkedett, és természetesen jó lenne a további emelkedés. Az első- és másodéven a humán szakosok a harmad- és negyedéven a reálszakosok érték el jobb tanulmányi eredményt. Rendkívül nagy különbség van a kollégisták 3,83, és a kintlakó hallgatók

3,06 tanulmányi eredménye között. A nagy eltérést nem lehet és nem is szabad az alberti viszonyokkal magyarázni, mert a KISZ vb javaslatára az elmúlt félév folyamán a főiskolán két külön tanulószoba is rendelkezésre állt a kintlakó hallgatók részére. A gyakorlat inkább azt mutatja, hogy az órákról hiányzó jelentős része közülük kerül ki, ami károsan befolyásolja tanulmányi munkájukat. A tanulmányi munkán kívül a KISZ nevelő tevékenységének is jobban kell érvényesülni magatartási, erkölcsi, általában emberi fejlődésükben, hiszen őket több negatív hatás éri, mint a kollégiumban lakó hallgatókat. Minden elismerést megérdemel a KISZ Végrehajtó Bizottság tagjainak 4,52 (jelles) átlageredménye. Ezt a szép teljesítményt csak javítja az a tény, hogy a sok társadalmi feladat mellett az átlagosnál jóval kevesebb idő jutott számukra a tanulásra.

A KISZ MUNKATERVEBEN eddig is a legfontosabb helyet foglalta el a KISZ-tagok tanulmányi munkája és ezután is az elsődrendű feladataink között kell, hogy szerepeljen. A KISZ Végrehajtó Bizottság eddig is sokat tett a hallgatók tanulmányi munkájának a javítása érdekében. A jól tanuló felsőbb évek példái elmondják KISZ-taggyűléseken az elsőéveseknek tanulási módszereiket. Fontos a KISZ-tagok tanulmányi tevékenységének a javítása, mert e téren is sok még a tennivaló.

A Tanárképző Főiskola KISZ Végrehajtó Bizottsága maga előtt látva a már sokszor megfogalmazott célt, a kommunista szakemberek, pedagógusok képzésének célját, kíván segítséget adni a következő félév tanulmányi munkájához.

Veress Ferenc

tokból maguk rendeztek be saját otthoni fotólaboratóriumot.

Mert hogy sem egyik sem másik egyetemnek nincs ifjúsági fotóklubja. Pedig éppen a lehetőségeket egy KISZ-fotóklubhoz meg lehetne teremteni akár együttesen, akár külön-külön is, mindkét egyetemen.

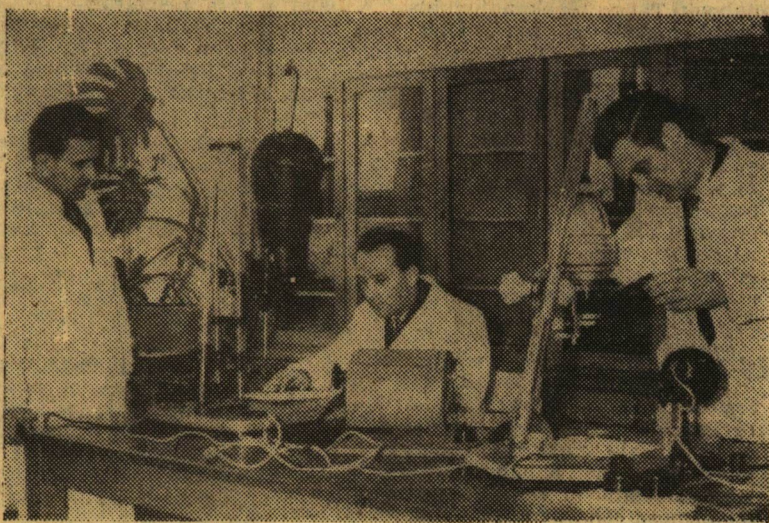
És elgondolkoztató az a körülmény is, hogy összesen csak 65 felvétel érkezett a pályázati felhívás nyomán. Hatvanöt felvétel! — annyi kép, amennyit más kiállításokra kollektívként egy-egy pályázó szokott összeállítani. Volt a pályázati felhívásnak egy olyan pontja is, amely szerint a bíráló bizottság külön méltányolta volna az egyetemi ifjúság életének különféle mozzanataival, epizódjaival foglalkozó felvételeket. Hangsúlyozzuk: bírálta volna!... Mert a pályázatra ilyen felvétel egyetlen egy sem (!) érkezett.

Nem tudjuk ezt mással magyarázni, mint azzal, hogy a két egyetem ifjúsága körében nem volt kellően előkészítve ez a jelentősnek szánt pályázat. A hallgatók talán nem is tudott a pályázati részletről. Többet kellett volna tenniük a pályázatot kiíró KISZ-végrehajtóbizottságoknak a tájékoztatás érdekében.

Ezek miatt a körülmények miatt is sikerült a vártnál jóval szerényebben az a kis kiállítás a könyvtár folyosóján, szerényességével mintegy figyelmeztetést ként is arra nézve, hogy a jövőben sokkal nagyobb gondtal, körültekintéssel, s határozottabban tájékoztatással kell az ilyen rendezvényeket előkészíteni.

Papp

Kriminalisztikai laboratórium

(Liebmann Béla felv.)

Mint a cím is elárulja már, érdekes helyet keresett föl a József Attila Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Karán fotoriportterünk. A nemrégiben berendezett s a Büntetőjogi Tanszék irányítása mellett működő laboratóriumban a bűnüldözés tudományos eszközeivel ismerkednek a jövő büntetőjogászai. A kriminalistáknak egyre nagyobb szerep jut a bűnözés elleni küzdelemben. Dr. Dobó István adjunktus (a képen balra) két, a műszerek használatát gyakorló jogászzal.

JUGOSZLÁVIAI JEGYZETEK

II.

Cikkem első részében néhány vonatkozásban érintetem már a jugoszláv ifjúsági szervezeteknek az SSJ-nek a mi KISZ-ünk szervezeti felépítésétől és funkciójától bizonyos fokig eltérő helyzetét és tevékenységét. Erről szeretnék most részletesebben szót ejteni.

A jugoszláv felsőoktatási intézményekben a hallgatóknak önálló tömegszervezete van: az SSJ, amelynek taglétszáma közel százezer jelenleg. Az egyetemisták és főiskolások tömegszervezete szorosan együttműködik a SOJ-jal, a jugoszláv Ifjúsági Szövetséggel.

Az SSJ-nek a hallgatóság javarésze tagja, így Novi-Sadon például az egyetemi és főiskolai hallgatók 85 százaléka. Az alapszervezetek évfolyamokra épülnek, vagy szakokra a konkrét helyzettől adottságtól függően.

Egy-egy alapszervezet taglétszáma általában 100-150 fő.

A jugoszláv egyetemisták és főiskolások ifjúsági szervezete mindenütt részt vesz az intézmények társadalmi öngazdálkodásában: 1954 óta törvények által előírt módokon formák között. A kari és egyetemi tanácsokba választás útján kerülnek be az ifjúság képviselői. Ott a káderügylek kivételével min-

den kérdésben szavazati joggal rendelkeznek. A káderügylekbe javaslattevő, beosztási joguk van. Minden tanácsba három hallgatót szoktak beválasztani. A választott ifjúsági tanács tagok kötelesek választóiknak tevékenységükről beszámolni.

Részt vettem Novi-Sadon az egyik egyetemi SSJ-közgyűlésen ahol megvitatták a szervezet évi feladatait. A felszólalások, a vita általában ösztönös hangú, szenvedélyes, néha pattanásig kiéleződött volt. Sokan vitatták a társadalmi öngazdálkodás problémáit, a hallgatók anyagi gondjairól, a fokozatos oktatással járó nehézségekről vitakoztak. Felvetették a kollégiumok irányításának, a sportolás és kulturált szórakozás lehetőségeinek különféle gondjait is.

A szervezet fontos feladatainak tartja a hallgatók eszmélet-politikai nevelését. A feladatok között helyet kapnak a tananyagokat kiegészítő különleges oktatási tennivalók is. A tudományos szocializmus témakörének oktatásával például az SSJ foglalkozik politikai körökben, szemináriumokban.

Vitaforumok, tribünök ezek a körök, amelyek hetenként rendezik meg foglalkozásait, a témát pedig mindig a résztvevők igénye határozza meg. A kérdéseket a vita előtt írásban beadják a hallgatók, azokat aztán a szerkesztő bizottság összegyűjti és felkéri a kérdésekből kiemelkedő témakört legjobban ismerő előadókat a vita bevezetőjének megtartására és a fölmerülő vélemények összegzésére.

Gyakran megtörténik aztán, hogy egy-egy vitaforum gondolatai, problémái s a különböző nézetek képviselői az egyetemi újságban vitáznak tovább. A Tribün rendezvényei iránt mindig nagy az érdeklődés.

Persze az egyetemi ifjúsági szervezet tevékenysége nem problémátlanul helyes és jó. A JKSZ VIII. Kongresszusán többen fölvetették például, hogy az egyetemeken meglehetősen magukba zárkóztak, s a jövő értelmiségét adó egyetemi ifjúság elszigetelődik a természetben dolgozóktól, munkás és paraszt-fiataloktól. Joszip-Broz Tito éles szavakkal ítélte el ezt a jelenséget s felhívta rá az egyetemeken dolgozó kommunisták figyelmét.

Az etikai problémák közül a tanulmányi fegyelmek okozza a legtöbb gondot. Gyönggék a tanulmányi eredmények, magas a lemorzsolódás százaléka, sok az utóvizsga és a halasztott vizsga.

Az SSJ gondot fordít a hallgatók szünidejének minél egyszerűbb, hasznosabb és tartalmasabb eltöltésére is. Sok helyen működnek a Szünidei Bizottságok. Nyáron a fiatalok építőtáborokban, vállalatoknál dolgoznak. Ezek óta részt vesznek egyetemisták a különféle utópiatés munkákban, fiúk és lányok egyaránt. Egyetemeken és középiskolákban "brigádklubok" működnek, melyek a nyári munka során kovácsolódnak közösségekbe s összetartásuk, együttműködésük így nem szakad meg a tanév során sem. A jugoszláv egyetemi fiatalság részt vett a skopjei tragédia után a város újjáépítésének nagy munkájában s véradó mozgalmat is szerveztek ezidőben.

A Szünidei Bizottság természetesen gondoskodik más munkalehetőségek felkutatásáról. De lehetőséget nyitnak teremtene a nyári pihenésük feltételeinek megteremtéséhez is. Sátorbortokat szerveznek. A szervezet — a diákszervizhez hasonlóan — külön apparátussal rendelkezik s tagjai bekapcsolódnak a gyakorlati szervezési munkákba. Novi-Sadon minden ötödik egyetemi hallgató tagja ennek a társaságnak.

(Folyt. köv.)

Dr. Kocz János

testvérlapjaink nyolc

„EGYETEMÜNK”, VESZPRÉM: Új kezdeményezés:

A VVE tudományos diákkörök — a Magyar Kémikusok Egyesülete ifjúsági szakosztályának közreműködésével — február és március folyamán előadásokat rendeznek, melyeken a tudományos diákköri tagok számolnak be munkáik eredményéről.

Ennek a programnak jegyében február 4-én este az Általános és Szervetlen Kémiai Tanszéken „telt ház” előtt tartotta meg a Radio-kémia Tanszéken dolgozó Sárkány Antal harmadéves hallgató előadását. A megosztási hányados meghatározásával foglalkozott zónás tisztítás esetén (tellur — ön rendszer). A téma aktualitását az adja, hogy a felvételezők területén egyre több esetben van szükség 10-9, 10-10 százalékos jelenlévő szennyezőanyagokra.

A szerző nagy matematikai apparátust vonultatott fel és átfogó irodalmi összefoglalást adott. A hozzászólók az elismerés mellett hibaként rótták fel, hogy saját munkáját éppen csak megemlítette és kérték a gyakorlati munka és a kapott eredmények ismertetését.

A tudományos diákkörök vezetősége úgy tervezi, hogy az elkövetkező időszakban minden esütörtökön hasonló jellegű előadást tart egy-egy pályázó.

Fonyó Zsolt

„KÖZGAZDÁSZ”, BUDAPEST: „Jegymegajánlás”

Az elmúlt félévben új osztályzási módszert alkalmaztak egyes tanszéken, amit a diákszaj „jegymegajánlás”-nak nevezett el.

Sok hallgatóban merült fel a kérdés: vajon lesz-e ilyen a jövőben is, mi volt a célja és arra is kíváncsiak vagyunk, milyen eredményt hozott?

Kérésünkre Benedeczki Jánosné a statisztikai tanszék docense elmondotta, hogy ez ideiglenes, és a mostani első évesek egészen más matematika szerint tanulnak. Most a hallgatóknak csak azokat az anyagrészeket kellett megtanulniuk, amelyekből a gyakorlatokon feladatokat is megoldottak. Ennek alapján bizonyos mértékig más jellegűt kapott a felkészülés. Mivel a gyakorlatok nem oldottak meg példákat a tankönyv minden fejezetéből, ez jelentős könnyítést jelent.

— Nem elégedve meg az írásbeli jeggyel, hányan jelentkeztek szóbeli vizsgára?

— Az érdekelt hallgatóknak mintegy 10 százaléka. A szóbeli vizsgán kapott eredmények, körülbelül egy jegy különbséget hoztak, pozitív, vagy negatív irányban. Az elmúlt évek eredményéhez hasonlítva, nem javult a csoportok átlaga.

A matematika tanszéken Varga elvtárs tájékoztatót az új vizsgarendszerről. Hangsúlyozta, hogy tulajdonképpen nincs szó jegymegajánlásról. A hallgatóknak írásbeli dolgozatot kellett írni, de azok, akik úgy érezték, hogy feleletükkel többet tudnának nyújtani, lehetőséget kaptak rá. A szóbeli vizsgáztató, hasonlóképpen a statisztikához, nemcsak javíthatott, hanem ronthatott is írásbeli eredményén, legtöbbször azonban szépen szerepelt, és általában jobb jegyet kapott dolgozatuk értékénél.

A csoportok tanulmányi

átlaga matematikából is az elmúlt évek eredményét hozta. A kereskedelmi karé például 3,01 volt. Az ipari karon ennél valamivel rosszabb eredmény született, míg az általános karon körülbelül azonos.

Az új rendszer bevezetésére úgy került sor, hogy az elmúlt években a hallgatók csak aláírást kaptak, amit viszont írásbeli dolgozat alapján adhatott meg a tanszék.

Véleményem szerint — mondotta Varga elvtárs —, bizonyos hátrányai is vannak e módszernek. Akinek tanulmányi átlagát nem javítja a szóbeli vizsgán esetleg elérhető jobb eredmény, nem jelentkezik arra, s így nem ösztönzi nagyobb erőfeszítésre.

A matematika tanszéken is azt a választ kaptuk, hogy a „megajánlásnak” csupán átmeneti jellege van. A következő években csak fél évig oktatnak gazdasági programozást, az előadást gyakorlatok követik, s ha a hallgatóknak feltétlenül vizsgáznuk kell. A vizsga valószínűleg szóbeli és írásbeli részből fog állni, hiszen a tárgy jellege ezt megköveteli.

Lakatos Barnabás

Jugoszláv egyetemisták a nagy autószátráda építésénél.

Fel Pál

Dr. Rác Miklós

Február 18-án délelőtt vizsgáztatás közben tragikus hirtelenséggel elhunyt dr. Rác Miklós, a Germán Nyelvek és Irodalmak Tanszékének adjunktusa. A halál korán ragadta el, sok immár soha nem teljesíthető szép ígéretet, sok érdekes és sokatígérvő tervet vitt magával, és mi, akik itt maradtunk, egyre fájóbban érezzük az űrt, amelyet maga után hagyott.

Egy küzdelmekben és eredményekben gazdag élet záródott le ezzel a váratlan és szomorú eseménnyel, amely minden tragikuma ellenére oly harmonikusan, annyira reá jellemző módon kapcsolódik az általa megélt életéhez és az emberkeresési kötelességek maradéktalan teljesítésének maga teremtette büvölkében élő jelleméhez.

Egyszerű, szűkös viszonyok közül indult el, mindenkor a saját erejére, folyton az új után kutató, de józanul kritikai szemlémet vezetéseire hagyatva. A debreceni egyetemen végzett egy negyed századdal ezelőtt, majd megkezdte tanári-nevelői munkáját; s bár a háború évekig kegyetlen szolgálatában tartotta, mélyeséges humanizmusa soha nem tört meg; az emberbe vetett irigylésre méltó hittel kapcsolódott be a szellemi újjáépítés fáradságos munkájában.

Kiváló pedagógus volt, megértő igazgató, szakmailag elsoránván képzett tanfelügyelő. Sokoldalú érdeklődését mindig az adott pillanatban legfontosabbnak ítélt társadalmi feladat végrehajtásának szolgálatába állította: a Szegedi Tudományegyetem újonnan felállított orosz intézetének

egyik első munkatársa, sőt egy ideig igazgatója volt, majd a bölcsészkarai adminisztráció vezetését látta el mint kari titkárt, a német nyelvű tanárképzés megindulása óta a német tanszék munkájában kapcsolódott be, vállalva a szervezéssel, az elindulás bizonytalanságával járó nehézségeket.

Oktatói munkáját a legnagyobb odaadással végezte, a német történeti nyelvtan magas szinten álló, nagy tudású előadója volt, előadásában a tudományosság igénye és a gyakorlati pedagógiai célkitűzések szerencsés szintézisben olvadtak össze.

Ha a korábbi időszakban a hányattatások, a mindig más irányú feladatok nem engedte is meg neki azt, hogy széles körű ismereteit teljes egészükben a tudomány fejlesztésére felhasználja, az utóbbi években egyre intenzívebben foglalkozott szak-tudományos kérdésekkel; a hazai germanisztika nagy vesztesége, hogy kandidátusi disszertációja, amelyre pedig oly nagy megalapozottsággal, igazi filológusi aprómunkával készült, alaktalan torzóban maradt.

Tudásánál, pedagógiai rátermettségénél, szeretetreméltóságánál csak szerénysége volt nagyobb, valójában csak most, hogy elvesztettük, tapasztaljuk igazán, mennyire nélkülözhetetlen volt önfeláldozó, de szinte észrevétlenül, minden hivalkodás nélkül elvégzett munkája.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

K. Z.

Kipontozva...

Jól ismert tény mindenki előtt, hogy bürokráciában hosszú évek óta tartjuk a világszínvonalat és egyre makacsabban ragaszkodunk ahhoz, hogy hegemoniánkat — ha már több sportágban el is veszítettük — legalább ebben megtartsuk. Természetesen itt is vannak egészen kiugró teljesítmények. Ime:

a közelmúltban zajlott le a selejtezés. Listákat készítették, jó pár példányban leírták a halálra ítélt műszerek és egyéb állóeszközök nevét, majd a Gazdasági Igazgatóságra került az egész szentesítésre. Egyik alkalommal, amikor a listát a kézbesítő átadta X-nek az teljes vitálkapacitását felhasználva egy-egy szóhoz köztük, hogy nem jó! A kézbesítő megszeppenne: tessék megmondani a hibát. Ismét hallhatóan: ez nincs kipontozva!?? Azt már mindenkinek tudni kellene, hogy a selejtezést öten írják alá! Úgy kell leírni az egészet ahogy van, de a végén öt aláírásra ki kell pontozni! A neveknek! Vigye vissza és pontozassa ki! A kézbesítő visszavitte és... az utójáték már lényegtelen.

Mi tudjuk, hogy a szocialista társadalomban is kellenek hivatalok, de azt nem hisszük, hogy ilyen hivatalnokok! Nem állítom, hogy jellemző, de elég gyakran előfordulnak hasonló esetek. Miért? Azt mi nem tudhatjuk, de minden bizonnyal a bürokrácia lelkes hívei! Ok! Féltik, hogy egyszer elveszítjük hegemoniánkat, pedig ennek előbb-utóbb be kell következnie! Mindenki számára jobb lenne, ha ezt Ok is belátnák. —KASZA—

Film készül

A megyei filmklub amatőrjeinek műhelyében

A gondolatok képi formában történő kifejezésének — a filmnek — több és több barátja lesz. Csongrád megyében az amatőr filmeseket a Csongrád megyei Filmklub gyűjti egybe, melynek több egyetemi hallgató tagja is van. A társaság egyik agilis filmese Gaál Csaba, akivel alkalmam volt több ízben találkozni. Legutóbbi találkozásunkkor elmesélte, hogy most készül a megyei nem hivatásos filmfesztiválra, majd ezután a következő állomás az egyetemi hallgatók számára kiírt országos amatőrvetélkedés. Ezekre az alkalmakra készíti új filmjét.

Az élet vidám oldala

Szívélyes invitálás után megnéztem a film egyes részeit a felvételeit, no meg közben értesülést szereztem az előkészületekről is. A készülő film azt szeretné megmutatni a nézőnek, hogy milyen nehéz is filmet készíteni — jobban mondva — nem könnyű a témát megtalálni. A rendező — aki egyben az operátor is — szeretné mind ezt az érem vidámabb oldaláról bemutatni. Nos, akkor pár szót a forgatás előtti előkészületről. Egy film elkészítése valóban komoly munkát igényel, amit a látottak is bizonyítottak. Barátom forgató teamejének nincsenek valami jó anyagi feltételei. Szerencsére a filmet a klubtól kapták, ami tekintélyes összegbe került. Ezután még egy lényeges és nehéz lépés következett: a kosztümök beszerzése.

Forgatás és felforgatás

Végre elérkezett a forgatás napja. A belső felvételek a Virág Cukrászdában folytak. Barátom szerint nem nagy örömet szereztek a személyzetnek: talán befolyásolta a vasárnap délelő-

ti fogyasztást ez a kis sűrűgödés?! Bár örülhetek volna egy kis reklámnak. A vendégek viszont nagyon kedvesek voltak, még segítettek is a „stáb” munkáján.

Délután már a szabadban folyt a munka, s a nagy jelenetek készültek. Színhely a korzó volt, ami ideális környezetet nyújtott a filmesek számára. Nagy izgalommal nekiláttak, s kattogott is már a felvevő. Többek között olyan jelenetet is láttam, amikor a filmbeli rendező nagy hévvel, szájához illesztett háztartási tölcserrel igazgatta a nemlétező statisztá gárdát. Egy mellettem álló idősebb néni csodálkozva jelentette ki, hogy „egyéltalan kinek és minek beszél az az ember ott”.

Szerepel egy operátor is a filmben, aki nagy temperamentummal berregtet egy ósdi felvevőt. Peregnék a képek, s egyszercsak megelégeltem. Barátom az objektívet elfordítja a szereplőkről, s a korzó betonjára irányítja. Közelebb lépve vettem észre, hogy ott is én van tulajdonképpen mit fényképezni: sűrű guano borította a terepet. Úgy látszik valami ihlető jelenség lehetett. S ekkor villant át agyamon a gondolat: hátha az eszmei mondanivaló burkolt formában való kifejezése lesz a következő képsor. Úgy gondolom, ezeket az asszociációmat most inkább nem közlöm.

Az utcaseprő póruljár

A lassan kordont alkotó nézők számára is kellemes élmény volt az „utcaseprő” megjelenése, ami még eredetibb tette fellépését, a hatalmas por, mely seprője nyomán keletkezett. A spontán megnyilvánulások általában eredetien hatnak. Szerencsére itt is akadt, mikor

Diagnózis a szegedi orvosképzésről

III. Ahogy a hallgatók látják

A statisztikai adatok szerint a legrosszabb tanulmányi eredményt az 1963/64-es tanévben a II. évfolyam érte el. Ők a jelenlegi harmadévesek. Beszélgettünk ennek az évfolyamnak a KISZ-titkárával, a KISZ-vezetőségi tagokkal, meg néhány hallgatóval arról, hogy véleményük szerint mi az oka a rossz eredményeknek és ok hogyan látják az orvosképzés problémáit. A teljesség igénye nélkül néhány lényeges gondolatot, észrevételt és véleményt ismertettünk, amit leszűrünk az eszmecsereből.

Kabala a jó vizsgarend

Elismerték, hogy amikor elsőévesek voltak, akadtak magatartásbeli és tanulmányi problémák az évfolyamukon. De azóta — úgy érzik — megváltozott a helyzet. A statisztikai adatok nem adnak hű képet erről a változásról, mivel csak a rendes vizsgaidőszakban letezt vizsgákat veszük figyelembe. A halasztott vizsga — a halasztás okától függetlenül — bukott vizsgával egyenértékű. Ugyanakkor a vizsga időpontjának megváltoztatására sokszor egyetemlegesen kerül sor, mert lehetetlen a rendelkezésre álló idő alatt lelkiismeretesen felkészülni mindegyik tárgyból. Különösen sok izgalomra ad okot a vizsgarend összeállítása, mert az eredményeket jelentősen befolyásolja. Nem mindegyik intézet segít a hallgatók ezen problémáján, kivételt képeznek többek között az élettani és a biokémiai intézet oktatói. Az lenne az ideális, hogy mindig a legnehezebb szigorlattal vagy kollokviummal kezdődjenek a vizsgák. Azt csak egy-két csoport tudja megfenni, hogy minden szempontból megfelelő vizsgarendet állít össze, és nem marad utoljára a legnehezebb szigorlat, vagy kollokvium.

A jelenlegi másodéveseknek már sokkal könnyebb, mint nekik, mert az oktatási reform enyhített a túlterheltségen. A tavalyi nagyarányú bukásokhoz és vizsgahalasztásokhoz az is hozzájárult, hogy a második év elején 24 évismétől csatlakozott ehhez az évfolyamhoz — mindez a statisztikákból nehezen derül ki! — ezek

közül csak egynek sikerült levizsgáznia mindenből. A többi 23 évismétől hallgatónak összesen 78 halasztott és bukott vizsgája volt.

Gyenge pont: a gyakorlati foglalkozás

Az első évben 32,8 százaléka volt csupán a rendes vizsgaidőszakban az elégtelen eredményű és a halasztott vizsgák száma. A legáltalánosabb az elmúlt négy tanévben. A második évben pedig a legmagasabb, 65,4 százalék. Ehhez hozzá kell tenni, hogy a bukott és halasztott vizsgák egyharmadát az évismétőlők „eredménynek” lehet tekinteni. Szó esett a vizsgára való felkészülés feltételeiről és körülményeiről. A hallgatók zömének az volt a véleménye, hogy a jegyzetek beszerezhető egy kis utánajárással. Ehhez év elején kell hozzálátni. Sokan azért nem veszik meg a jegyzeteket, mert bizony 6—700 forintba is belekerülnek. A tankönyvek túlnyomó része nemcsak drága, hanem nagyon terjedelmes is. Nem lehet belőlük jól tanulni. Sok esetben még a szakvizsgára sem kell annyit tudni, mint amennyit azok tartalmaznak. Sok segítséget jelent a kézírásos jegyzet, amit az előadásokon készítenek. De ehhez az szükséges, hogy jó előadásokat halljanak, olyanokat, ahol lehet is jegyzetelni. Nem tartják megfelelő színvonalúnak a gyakorlati foglalkozásokat. Elmondották, hogy nem tudták kellőképp gyakorolni a boncolást, a kórszöveti intézetben kevés a mikroszkóp és csaknem valamennyi intézetben az oktató. Egy-egy tanársegédnek 16—17 hallgatóval kell foglalkozni, a klinikákon pedig sok esetben több az orvostanhallgató, mint a beteg.

Az elmúlt években a vizsgaidőszak nyugalmát megzavarta például az is, hogy a menzát hamarabb bezárták, mint ahogy a vizsgák befejeződtek volna. A szabadtéri játékokra való készülés sem számol a hallgatók érdekeivel és épp akkor kell kiköltözniük az Apáthy-kollegiumból, amikor megfáradva már az utolsó szigorlatnak vagy kollokviumnak rugaszkodniuk kell. Nem csak zaklatott a vizsgaidőszak vé-

ge, hanem anyagilag is többbe kerül.

Az oktatók maximalizmusa

A vizsgák nagyon igénybe veszik a hallgatókat. Ezért fokozott gondossággal kellene a vizsgáztatás jó légkörét megteremteni. Nem szükséges, hogy az oktatók, hogy az anatómia vizsgán néhányan mindig összeessenek. A vizsgákat megnehezíti még az is, hogy több oktató nem minden esetben veszi figyelembe az oktatási reform célkitűzéseit és saját tárgyát mindennél fontosabbnak véelve, maximalista igényekkel lép fel.

A második és a harmadik évfolyam jó elvégzése a szabaddíó alapos megkurtításával jár. Az évfolyamvezetőség igyekszik példát mutatni a KISZ-feladatok végzésében és lelkiismeretes felkészülésben egyaránt. A KISZ-vezetők tanulmányi eredménye 4,21 volt az elmúlt tanév végén. Véleményük szerint hallgatótársaik zöme azért jelentkezett az orvosi karra, mert hivatást érez e pálya iránt. Úgy gondolják, hogy az új felvételi rendszer szerint való beavogatás is hozzájárult ehhez.

B. Gy.

SZÍNVONALAS VETÉLKEDÉS

Szavalkó versenye a Tanárképző Főiskolán

Február 17-én este az Április 4. úti gyakorlati általános iskola úttörő-termében rendezték meg a Szegedi Tanárképző Főiskola hallgatóinak ezévi szavalkó versenyt, amelyen az évfolyamokon korábban megtartott szavalkó versenyek legjobbjai indultak.

A nyolctagú zsüri — melynek dr. Nacsády József egyetemi adjunktus volt az el-

nöke — először a kötelező versként kiadott Ady: Párizsban járt az ősz című költeményt hallgatta meg a hét résztvevőtől, majd rövid szünet után került sor a szabadon választott versek bemutatására. A termet teljesen megtöltö, örömdetesen nagy számú érdeklődő előtt elsőként Boros Erzsébet mondta el Radnóti Miklós A la recherche című hexa-

meteres költeményét. Érezhetően nehezen birkózott meg a kötött versmóddal és a textus logikus, értelmező tolmácsolása követelményének egybehangolásával, s ez az igyekezet kissé töredeztette egyenetlenné tette egyébként szép szövegmondását. A következő szavalkó, Kiss Judit jól választott Tóth Árpád: Elégia egy rekettyebokorhoz című versével. A tolmácsolásának nagy erénye volt a vers megértéséről tanúskodó szép, értelmező, fegyelmezett szövegmondás. Viszont — talán a lámpaláz miatt — sok szöveghibát vétett.

Egyik csúcsa volt az egyébként is színvonalas versenynek Rác Gábor szavalkója, aki Illyés Gyula Bartók című hosszabb és szavalkónak nagy erőpróbat jelentő költeményét mutatta be. Szövegtudása kiemelkedően jó volt, jól érezte a költemény érzelmi-indulati telítettségét, emelkedett pátoaszát. Kár, hogy nem gazdálkodott eléggé ökonomikusan a hangerejével. Szabó Jolán Vörösmarty Börzsonyban című versét mondta el. Versválasztása nem volt szerencsés. Györi Ilona, aki a kötelező verset a hét szavalkó közül kiemelkedően legjobban mondta el, szintén nehéz s talán erejét meghaladó feladatot vállalt Aragon: Ballada arról, aki dalolva állta a kinszenvedést című költeménye bemutatásával. Szép orgánusa, a Kiss Juditéhoz hasonlóan fegyelmezett, értelmező versmondása, a vers finom hangulatait is jól érezte és visszaadni tudó átélés feleltette a szövegtudásban mutatkozó apró bizonytalanságot.

Az est legnagyobb sikerét Fejes Katalin elsőéves hallgató aratta József Attila Odájának előadásával. Átléve, de mégsem túlzott érzelmességgel, hangerejét pontosan beosztva s a vers befeljező „Mellékdalát” nagyon szép, halk egyszerűséggel visszaadva nyújtott kiemelkedő teljesítményt. Nagy Zoltán Ladányi Mihály Pléh-pórfajúk című versét mondta. Szövegtudása biztos, szinte hibátlan volt, előadasmódján érzett az iskolázottság, a képzett szavalkó kulturáltsága. De nagy szavalkó rutinja ezúttal mintha gátja lett volna a mű teljes átélésének, érzelmi és értelmi kibontakoztatásának.

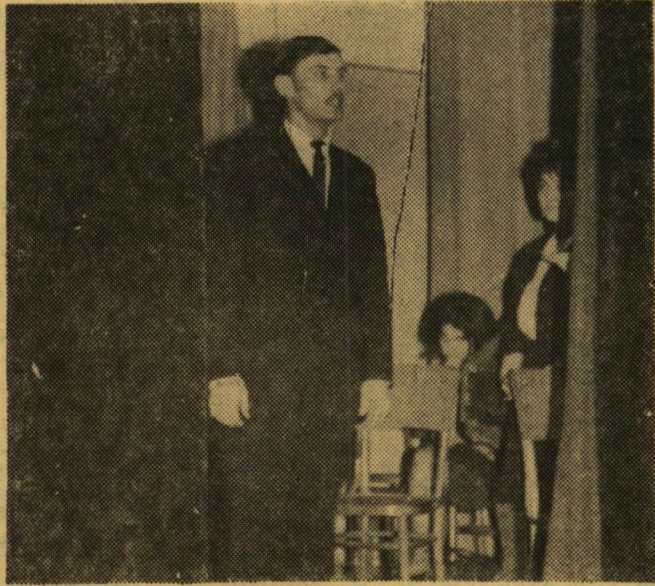
Nehéz dolga volt a zsüri-nek, amíg hosszas tanácskozás, a pontok, hibák és éretnyek mérlegelése után kialakította a helyezések sorrendjét, hiszen négy, csaknem egyelő értékű teljesítmény is volt. Végül is a pontok száma alapján Fejes Katalin lett az első s kapta meg a nyári balatoni üdülést. A verseny második helyezetteje Nagy Zoltán, aki jutalmul egy nórgrádverőcei beutalót kapott. Rác Gábor végzett a harmadik helyen s jutalmaként könyveket kapott, míg Györi Ilona negyedik lett. A további sorrend: ötödik Kiss Judit, hatodik Boros Erzsébet és hetedik Szabó Jolán volt. Valamennyi versenyző értékes könyvjutalomban részesült. S a közönség lelkes tapsában az élményt jelentő, színvonalas szavalkókat hozó szép estéért.

P. L.

PÁRBESZÉD

— Hogy vagy?
— Gyalog.
— ???
— Ugyanis hiába van az Ady téri épület felvonójára „jogosítványom”, az nem működik.
— Valóban, ez a lift hol jó, hol nem.
— Hát itt most éppen nem jó.
— Mondd, miért van az, hogy ha meg is javítják, utána mindig elromlik.
— Sajnos ez „tudatomtól függetlenül létező valóság”.
— Pedig egyszerű, — eddig még nem találták fel az örökmozgót.

M. R.

Az egyik az első három közül. Rác Gábor Illyés Gyula Bartók című versét szavalkóval a főiskolások szavalkóversenyén.

Időszerű gondok feladatok

Beszélgetés Kevei Ferenc kari KISZ-titkárral

A közelmúltban a JATE KISZ-funkcionáriusai részére vezetőképző tanfolyamot rendeztek. Ennek kapcsán a TTK II. félévi KISZ-feladatairól érdeklődtünk Kevei Ferencről a TTK KISZ szervezetének titkáráról.

— Karunk hallgatóinak — választotta kérdésünkre — 97—98 százaléka KISZ-tag. Legfőbb feladatunk a belső tartalmi, nevelőmunka emelése. Természetesen a mi munkafeladataink is szerves részét képezik az összegyemtemi célkitűzéseknek. Mi is részt vállalunk, a kommunista szakemberképzés feladatainak megoldásából. Az ez évben, az ISZM-et módosító követelményrendszerrel kell közelebb vinni a tagokhoz, meg kell értetni velük ennek jelentőségét és fontosságát. Kötelességünk felkutatni minden lehetőséget, amelyekkel valami újat tudunk nyújtani. A vezetőképző konferencián is kitént, hogy célkitűzéseink helyesek, de a gyakorlati kimunkálásuk néha objektív akadályba ütköznek. Ilyen akadályok főleg az úgynevezett „társadalmi szakma” elszájtítása területén mutatkoznak. Nagyon helyes gondolat volt az, hogy a kikerülő pedagógusok rendelkezzenek egy társadalmi „mellékfoglalkozással” — népművelés, sportvezetés — is. A lehetőségek korlátozottak, kibővítésüket saját erőnkől kellene megteremteni.

Most alakultak meg a nevelési bizottságok, melyek a hallgatók problémáival is foglalkoznak, feladatuk a nevelőmunka hatékonyságának növelése. Ennek érdekében szorgalmazzuk a KISZ-csoportok létrehozását. Erre azért van szükség, mert egyes alapszervezetek — pl az I. matematikus — igen nagy, több mint 100 tagot számlálnak. Eredményes, jó munkát ezeztől a mozgékony kis közösségektől várunk.

— Ezek szerint nagyobb eredményeket lehetne elérni az agitációs és politikai munka előbbrevitelében is a KISZ-csoportok segítségével?

— Feltétlenül, de ehhez szükséges a meglévő politikai kör-rendszer jobb tétele, illetve az egy-két alapszervezetnél már működő szakmai — ideológiai képzés továbbfejlesztése. A IV. éves biológusok dr. Végh Gyula tanársegéd vezetésével e téren igen szép eredményeket értek el.

Sajnos tanulmányi téren sok jót nem tudunk mondani. Értetlenül állunk az al-sőbbévesek megdöbbenően rossz átlagával szemben. Nagyon sok volt a bukás, okát nem tudjuk, de megpróbálunk segíteni. Elsősorban az „osztályfőnöki patronáló rendszer” hivatott ezen javítani és ennek érdekében főként az oktatóktól várunk hathatós segítséget.

— Közeleg az országos diákköri konferencia ideje. Mi újság a diákkörökben?

— A VII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia „szele” lelkesítőleg hatott diákköreink munkájára. A TTK-n 18 diákköri tevékenykedik 253 taggal. A felmérések alapján hozzávetőlegesen 61 dolgozat fog indulni a konferencián.

Még többen jelentkeztek volna, ha egészen váratlanul nem módosították a „nevezési” határidőt. Nem értjük azt sem, miért kell 3 példányban elkészíteni a dolgozatokat, — különösen most, amikor papírhány van.

A „nagy vetélkedő” minden diákkör házi konferenciát rendez, amelyen az indulók előadják dolgozataikat, majd közösen megvitatják azt.

— Egy érdekes kezdeményezésről hallottunk a kulturmunkával kapcsolatban. Mi ennek a lényege?

— A szakmai vetélkedőre gondolsz? — A versenyszabályokat a Növényzeti Intézetben dolgozták ki. Lényege az, hogy ezek olyan versenyek lesznek, amelyeken a különböző évfolyamok hallgatói egyenlő eséllyel indulnak. Az előre kiadott kisebb témákat a versenyzőknek népszerű — tudományos formában kell feldolgozniuk. A kis munkákat a zsüri és a közönség előtt felolvassák, pontozzák és a legjobbakat díjazzák.

Itt kell elmondanom egy nagyon „égető” problémát: hogyan segítsünk azon, hogy a hallgatók kulturáltan töltsék el szabadidejüket. Sajnos sokan szabadidejükben semmit sem csinálnak. Ez tarthatatlan állapot. Nem szeretnék ismétlésekbe bocsátkozni, a Szegedi Egyetem is írt már róla nem egyszer, de egy színvonalas, kulturált klubra valóban szükség lenne.

A kulturmunkában nem nagyok a lehetőségeink, de

a jövőben is szorgalmazzuk a közkedvelt közös színház és mozi látogatásokat.

— Lesz valami előrehaladás a sokat emlegetett és még többet bírált sportmunkában?

Karunk hallgatói közül sokan versenyszerűen, egyesületben sportolnak. A tömegsport igény megfelelő kielégítése megoldatlan feladatot. A pályahiány döntően befolyásolja a sportmunkát és így a tömegsport érdekében KISZ-szervezetünk sokat tenni nem tud. Ez nem mentegetőzés akar lenni, csupán magyarázat.

Karunk hallgatóinak száma ezer felett van. A téli sportolási lehetőségek megoldására történtek intézkedések. Február hónapban már néhány délután rendelkezésünkre áll az Ady téri tornaterem. A semminél ez is több. De tavasszal és ősszel nem mindig használhatjuk a sportpályát, mert a félévadás oda jár. Pedig hallgatóink nagy lelkesedéssel vettek részt annak idején a felújítási munkálataiban.

A pályahiányon kívül a lányok aktivitásával sem lehetünk elégedettek. Ennek ellenére szeretnénk megrendezni tavasszal az alapszervezeti bajnokságokat.

Ezek a problémák túlkomoly feladat lesz az építőtábori munkára való szervezés. Semmi szándékosság nincs az összehasonlításban, de ezen a téren a férfi hallgatóknak kellene nagyobb lelkesedést tanúsítani, hiszen az idén nyáron egyetemünk kollégiumi építésein vesznek részt a jelentkezők, és anyagi juttatásban is részesülnek.

Az idén is megszervezzük az NDK-ba, a múlt évben jól bevált munkával összekötött utazást. Ezen kívül a vegyeskörű külföldi üzemi gyakorlaton vesznek részt, a lengyelországi Wroclawban.

Nem akarunk mi világrengető új dolgokat produkálni — mondotta befejezésül a TTK KISZ titkára. Saját erőnkre támaszkodva szeretnénk előbbre vinni munkánkat, de ennek érdekében a szervezeti fegyelmet betartását szigorúan meg kell követelni. Célunk, hogy minél vonzóbbá tegyük a KISZ-munkát és olyan lehetőségeket teremtsünk, hogy a tagság őszinte odaadással vegyen részt a KISZ életében.

Szegedi eszperantista japán akadémiai tag

A japán Hiranó Eszperantó Akadémia közölte, hogy egyetemünk eszperantó oktató pedagógusát, Farkas Ernőt a népek békés együttműködése érdekében kifejtett eredményes munkájáért az akadémia tiszteletbeli tanácsosi címmel rendes tagjává választotta. Már előzőleg tiszteletbeli tagjává választotta a Hiranó Eszperantó Szervezet Farkas Ernő tanárt, akinek Európában másodikként volt része e megtisztelésben.

A japánok kiemelték a Szegeden lévő Magyarországi Eszperantó Múzeum és Könyvtár alapítása és fejlesztése érdekében végzett munkáját, s főleg Szeged vá-

rosának ismertetése érdekében írt számos, külföldi lapban megjelent cikkét. (Az elmúlt két évtizedben több, mint 200 eszperantó nyelvű cikke jelent meg.)

Ezenkívül négy költeményt írtak a nevezett tanárnak, amelyben az emberiség haladása és fokozott békés együttműködése érdekében végzett munkáját méltatják.

Két japán város, Wakamatsu és Sapporo közkönyvtáraiban kiállítást rendeztek a közelmúltban hazánkról, a Farkas Ernő által Japánba eljuttatott eszperantó nyelvű dokumentáció felhasználásával.

Laczó Katalin

Emlékedet megőrizzzük!

Havas szél süvöltött a sírkövek között. A hosszú menet lassan vonult a koporsó után. A menetben hatvan szegedi eszperantista is ott lépdelt.

„Soha nem múltó fájdalommal jelentjük mindenkinek, akik Őt ismerték, becsülték és szerették, hogy forrón szeretett fiunk, Kosztolányi Péter másodéves egyetemi hallgató, a tudományokat és a szépet szerető lendületes életének huszadik esztendejében váratlanul meghalt...”

A hosszú menet lassan vonult a koporsó után. Ott lépdelt hatvan szegedi eszperantista is. Akik Őt ismerték, becsülték és szerették. Fájdalmas búcsúzás szavait lobogtatták a szélben a koszorúk.

„Emlékedet megőrizzzük! — Évfolyamtársaid.”

Alkotókör?

Arra az időre gondolok most, amikor 1957 tavaszán, a KISZ megalakulásának sok izgalommal, nyílt, vagy rejtett ellentététől izzó villamossággal telt napjaiban az Irodalomtörténeti Intézet folyosóján beszélgetve valaki megfogalmazta közzülünk a gondolatot: létre kell hozni az egyetemen tanuló s verseket, vagy prózát író fiatalokból egy alkotókört.

A gondolat azután nem hagyott nyugodni bennünket. S végül is létrejött — dr. Király István professzor, intézetigazgató segítő gondoskodásától kísérve — az alkotókör. Emlékszem, minden héten kedden este 7 órakor találkoztunk s nem is egyszer addig vitakoztunk, lelkesedtünk, míg az Ady téri portás ránk zárta a kaput. A megalakuláskor még csak heten-nyolcan voltunk, de a harmadik alkalommal már át kellett mennünk egy nagyobb terembe, hogy elférjünk. Mert jöttek érdeklődők, vitakozni, vagy egy-egy vita alanyként szerepelni kívánók a fősokasárról, az orvosoktól s jöttek már kívülállók is, akiknek akkor, azokban a fölcődést hozó kezdeti napokban az „irodalmi élet” ezek a kedv-estői összejövetelek jelentették.

Irodalmi esteket rendeztünk középiskolákban, egyetemi kollégiumokban, az Aulában, művelődési otthonokban is. Az irodalmi estek bevételeiből részben fedezni tudtuk egy közös antológia megjelenítésének költségeit. Az antológia meg is jelent 1959-ben, „Szegedi fiatalok antológiája” címmel.

Közel nyolc év múlt el az akkori alkotókör megalakulása óta. Nyolc év nem hosszú idő, de ahhoz bőségesen elég, hogy tehetségesnek vélt s mondott emberekről kiderüljön, valóban tehetségesek-e. S az akkori „alkotókörösök” jórésze bizonyított is. Bárdos Pál, Fenákel Judit, Ratkó József, Simai Mihály s a többiek nevét és műveit számon tartja az országos irodalmi közvélemény.

Mostanában gyakran gondolok vissza nosztalgiaival azokra a napokra. Hősi idők voltak-e? Nem tudom. A „hősi” jelző talán túlzó is, talán keveset is mond, mint a közhelyek általában. Minden esetre jobban megértettük egymást, jobban tudtunk együtt közösen lelkedni, akarni; együtt elérni magunk elé tűzött célokat.

Hogy most van-e alkotókör az egyetemen, vagy nincs, nem tudom. Azt tudom, hogy most is van ott sokat ígérő tehetséges fiatal legalább annyi, mint a mi időkben. Tudom, mert verseiket, elbeszéléseiket olvastam kéziratban, olvastam már lapokban is. Tudom, hogy négy egyetemista költőnek közös köteté van készülöben.

Csak azt nem tudom, megvan-e meg az a közös lelkesedés, az a kollektív s az egyéni érdekeket és érzéseket háttérbe szorítani képes tudatosság egymás műveinek értékelésében, a vélemények kicserélésében: az erőtlettel együtt és együtt tartani tudó hit és közös akarás. Mert eze múlik minden. S ezen múlik talán az is, lesz-e író, költő valóban a mostani „igéretkekből”.

Papp Lajos

HÉTSZÁZ ÉVE SZÜLETETT DANTE

Emlékkiállítás egyetemünkön

DANTE ALIGHIERI (1265—1321)

„A feudális középkor befejezését, a modern kapitalista kor hajnalát hatalmas alak jelzi: az olasz Dante, aki a középkor utolsó és egyben az újkor első költője volt.”

Marx és Engels jellemezték így a világ-irodalom költő-óriását, az olasz nép legnagyobb költőjét Dante Alighierit a Kommunista Kiáltvány 1893-as olasz kiadásának előszavában. Idén világszerte megünneplik Dante születésének/hétszázadik évfordulóját.

A nevezetes évforduló alkalmából látott napvilágot a Magyar Helikonnál dr. Kardos Tibor professzor szerkesztésében Dante összegyűjtött műveinek bibliofil-kiadása. Ugyancsak Kardos professzor szerkesztésében Dante-Emlékkönyvet jelent meg a Magyar Tudományos Akadémia, amelynek anyagát a költővel és műveivel foglalkozó tanulmányok, esszék, cikkek adják — köztük egyetemünk professzorainak dr. Koltay-Kastner Jenőnek és dr. Szauder Józsefnek a tanulmányai. Ezenkívül reprezentatív Dante Emlékkiállítást rendeznek majd a Magyar Tudományos Akadémián.

Dante emlékének szánt kiállítás nyílt meg a közelmúltban a József Attila Tudományegyetem Román Nyelvek és Irodalmak Intézetének folyosóján. A kiállítás, amelyet dr. Koltay-Kastner Jenő professzor nyitott meg, 13 tárlóban helyezték el a Szegeden megtalálható dokumentumok, Dante-emlékek felhasználásával rendezett, gazdag és színvonalas anyagot.

Igy az első tárlóban kiállított eredeti Dante-kiadások közül nagy érdeklődést váltott ki a költő műveinek egyik legrégebbi kiadása, amely 1564-ben jelent meg Velencében s bőséges magyaraiakkal együtt tartalmazza Dante egyes műveit. Öt másik tárlóban kaptak helyet a költőről készített portrék, rajzok, festmények és szobrok. Giotto, Botticelli, Raffael, Rosselli, Delacroix és mások alkotásainak reprodukciói.

Sajátosan érdekes ezek között Gulácsy Lajos, a tragikus sorsú festőművész, Juhász Gyula barátja kezéből kikerült s halotti maszkot utánozó szobor-portré, melynek fényképmásolatát szintén láthattuk.

További tárlók mutatják be a magyarországi jeles Dante-emlékeket. Láthattuk a három hazánkbeli Dante-kódekről készített fényképeket. A híres Törökország-ból visszakérült Corvin-kódeks mellett az Isteni Színijáték latin fordítását tartalmazó és Zsigmond királynak ajánlott kódex

Kelemen János versei:

BÖLCSESSÉG

Ki tud többet az életről mint a rönkfák a vízen melyek halálukba vetve a remény horgával a vízbe kapaszkodnak s mégegyszer kihajtanak értelmellenül a folyó fölé tartva zöld leveleiket

EGY OLASZ LÁNY

Nem a mesék az álmok vidékén rejtezik ő csak messze
A tenger millió karja becézi
a nap a csillagok s egy hallatlanul kék és kedvelt vízivirágát

Nem álmok paripái hanem a valóság dolgai röphetnek hozzá
a valóság tájain át fűző vonatok
sisterső hajók repülők kék szitakötői

De elérni őt a gyöngyhalász kalandja lenne
aki orrát bedugva tüdejét teleszívva az áttetsző mélység annyi kagylója közül kibontja az igazgyöngyöt

az egri érseki könyvtárból — összesen három ilyen, az Isteni Színijátékot tartalmazó latin kódex van a világon —, valamint „Az egyeduralomról” című Dante-mű kódexmáslata — amelyből a világon létező 8 közül egyet a Nemzeti Múzeumban őriznek — fotokópiáit.

Az olasz költőről egyébként egy 1521-ben készült kolostori kódexben esik szó, amelyet Ráskai Lea másolt. Sokat idégették s magyarázták a katolikus egyházat, vallást támadó műveikben, prédikációkban Dantét protestáns prédikátoraink. S irodalmunk újabb korszakaiban írónk köztük közül Arany János, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Ady Endre áldozott versekkel a nagy olasz előd emlékének.

A kiállítás tárlói sorra bemutatják Dante magyarországi hatásának ezeket a dokumentumait. Láthattuk a magyar nyelvű Dante-fordítás-irodalmat is, a legrégebbi fordításoktól a pár hónappal ezelőtt megjelent gyűjteményes Dante-kiadásig. Utal a kiállítás arra az érdekes felfedezésre, amit dr. Szauder József professzor tett a pozsonyi liceum könyvtárában. Szauder professzor ugyanis ráakadt ott az Isteni Színijáték legrégebbi ismert magyar nyelvű fordítására. Ezt a fordítást amely nem teljes, Döbrentei Gábor 1806-ban készítette, Wittenbergben, prózában ültetve át magyar nyelvre Dante terzináit. Császár Ferencz Vita nuova-fordítása folytatja a sort, majd az első teljes, bár még nem mindenben formahű fordítása az Isteni Színijátéknak, Szász Károlytól s végül a mind máig utólréhetetlen szűveg- és formahű Isteni Színijáték-fordítás Babits Mihálytól.

Végigkíséri a kiállítás Dante világhírneke kibontakozását. A XVII. században műveinek még csupán három olasz nyelvű kiadása volt forgalomban. A XIX. században már 700 Dante-kiadást tartottak számon, ma viszont már a világ szinte minden kultúrnyelvén megszámlálhatatlan Dante-fordítás van forgalomban. Az olaszok például külön lefordították 21 nyelvjáráskra Dante műveit. A németek 24 alkalommal, az angolok 22 alkalommal készítették fordításokat Dante műveiből. Száz évvel ezelőtt, 1865-ben nagy ünnepeket rendeztek hazánkban a Dante-évfordulón. A kiállítás bemutatja a korabeli sajtó megemlékezéseit ezekről az ünnepekről. A szemelvények közül különösen érdekes az a rövid közlemény, amely arról ad hírt, hogy az 1848–49-es forradalom és szabadságharc egyik emigráltja, Pulszky Ferencz Firenzében tartott előadást Dantéről.

Mint Koltay-Kastner professzor elmondta, ez a mostani kiállítás megnyitó epizódja a Dante-évforduló szegedi eseményeinek. Tervezik többek között, hogy az esztendő folyamán az Országos Filharmoniai közösen hangversenyt rendeznek Dante Alighieri emlékére, amelyen a Bartók Béla Filharmonikus Zenekar bemutatja Liszt Ferenc híres Dante-Szimfóniáját.

P. L.

Debreceni üzenet

MEGLEPŐ s dicséretesen bátor lépése határozta el magát a debreceni Egyetemi Élet szerkesztősége, amikor a város egyetemén tanuló írókatól tehetséges, az első lépésnél tartó s esetleg majdani költők és prózáírók próbálkozásait irodalmi különszámban csokorba fogva jelentette meg.

A különszámot bevezető „A bemutatkozás elé” című szerkesztőségi cikkben a vállalkozás céljáról így írnak: „... megjelentetjük ezt az irodalmi különszámot, számot adva arról, hogy a debreceni egyetemeken vannak olyan hallgatók, akik tanulmányaik mellett foglalkoznak az irodalommal s közülük többen az íróvá válás ígérését sejtetik.” Majd alább: „Az Egyetemi Élet egy korábbi száma sürgette már az egyetemi irodalmi alkotó kör létrehozatalát... reméljük, ez a külön szám megygyőző bizonyíték erre — az egyetemen olyan fiatal alkotók élnek, akiknek fejlődéséhez a közös munka, a közösség ereje sokat adhatna.”

CELJÁNAK megfelelően a nyolc oldalas összeállítás ígyszik valóban mindenkit felvonultatni azok közül, akik legalább egy futó kaland erejéig megpróbálták már közelkerülni a Műsáhos. Tizenhét név, tizenhét arckép, foto és szűkszóval életrajzi megjegyzések formájában. Tíz verselő, öt a prózával próbálkozó s két képzőművészeti érdeklődő fiatal.

Akkor, amikor a kezdeményezés bátorságát dicsérjük, azt is meg kell őszintén mondanunk: az anyag válogatott lehetett volna igényesebbek ennek az újság-antológiának az egybegyűjtésében. Nem mintha mélyen a közölhetőség színvonalá alatti „művek” volnának ebben a számban. Inkább az az érzésünk, hogy valahol szűrkék, jellegtelenül egyformák — talán hangulatukban, érzéseikben — mindennek előtt a költői próbálkozások. Sok-sok keveset mondó

költői közhely, indokolatlanul versek konkrét közlésének is ellentmondó melábu borong a sorokban. S fiataloktól lévén szó, megdöbbentően kevés az erő, a világ dolgaihoz való közvetlen viszony, a gondolatok és érzelmek vibrálása, amely feszültséggel, sürített atmoszférával tölthetné meg az alkotást.

Várkonyi Anikó mintegy a száma „emineuseként” az első oldalon szerepel, az ő versei nyitják meg ezt az érdekes összeállítást. Valóban tehetséges költő. Rövid verseiben a dráma tömörségével súlyosan és magukat elhitetni tudóan sorakoznak egymás után a költői képekbe öltöztetett gondolatok. Madorossággal fenyegető azonban az a hol keserves-búsán átkozó, hol könnyesen panaszkodó, de hangvételeben mindig monotonná fáradozó lamentálás, mely ugyan egyni lehet, de mint ilyen sem a legszerencsésebb. S nem is tartalmi, hanem kifejezésbeli-művészi oldaláról.

A többi kilenc verselő közül a már korábban megismert Lévai Botond és Somorjai Orsolya mellett Kántor Zoltán groteszkbe hajló s a többiek versein szecessziósan eluralkodott kép és képzavar-halmazástól mentes két verse figyelmet érdemlő. Szerencsés hangot üt meg Deli Imre első versében, a „Mig elmegy az út”-ban. Kár, hogy a gondolatok szépségét nála gyakran elfedi a képek zavarossága.

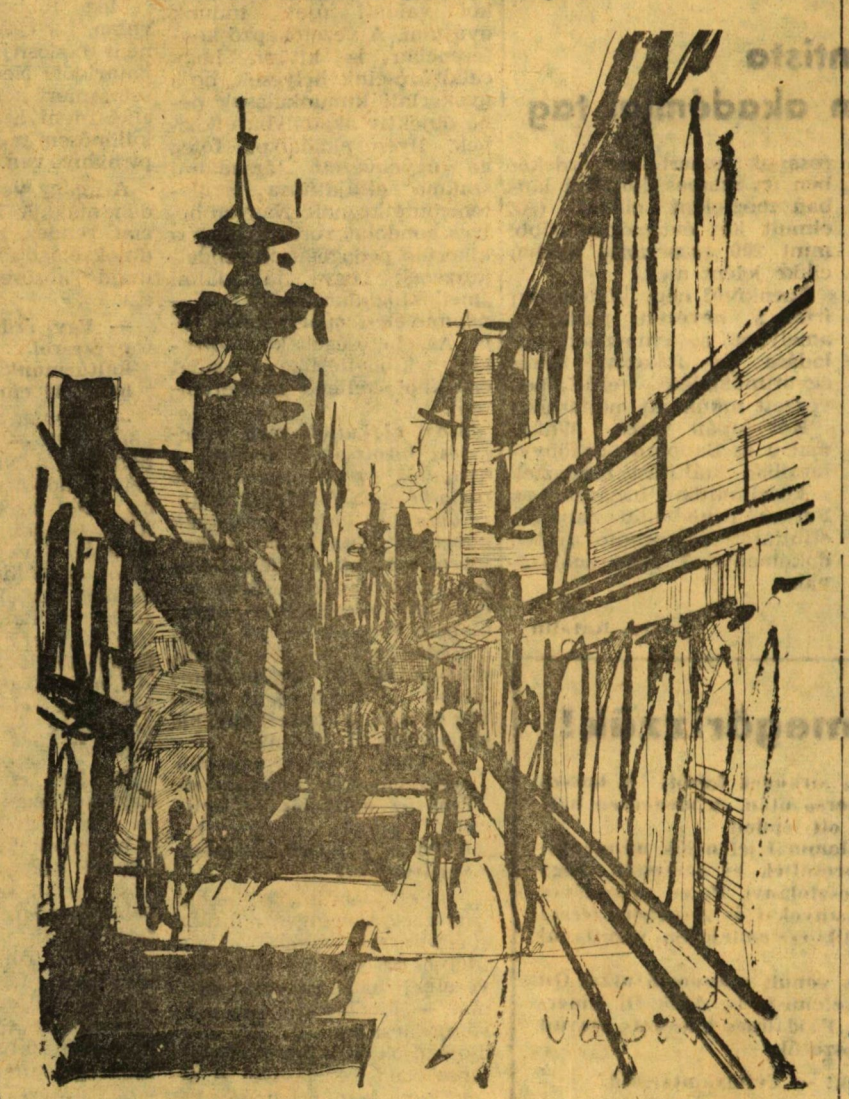
Birkás József „nagynak” szánt „Rohanás” című költeményében sok a töltelékanyag, sok a frázis és kevesebb a költészetre valóban érdemes gondolat. Aknay Tibor, Sepsy István, Thoms László, Magyar Róza egy-egy nevet jelentenek a különszámban s kár, hogy nem egy-egy sajátos és megragadó egyéni szint is.

A SZÉPPRÓZAI anyagból talán leginkább Kovács József írásában éreztük meg a közlés vágyát, az elmondani igyekvőt, amely esetleg elhivatott tehetségről is árulkodhatik. A „Holdfogyatkozás” című hosszabb novella és „A kezdet” című téma még egyenletlen, nem eléggé összefogott, fegyelmezett írás, mindkettőnek érénye azonban, hogy a szerző megmarad az általa is ismert, átél élet-környezetben s nem próbál tapasztalatait, életismerete határait túllépve hazug és üres történeteket kitalálni, mint azt legtöbb kezdő fiatalnál tapasztalhatjuk. Gósz József „Szemesnek áll a világ” című kirokija szellemes, bár meglehetősen kiűrt poénra épített írás. Kurucz Gyula, a grafikus Scherfel Tibor, Kuin József és Sarkadi József írásai kevésbé sikerültek.

A debreceni Egyetemi Élet irodalmi különszámát a tehetséges Szabó László és Scherfel Tibor linometszetei, rajjai színesítik.

BÁR HELYENKÉNT kissé fellengzősnek éreztük a bevezető szerkesztőségi cikk megállapításait s különösen a bevezető életrajzokat (akinek egy, vagy két verse, írása megjelent nem feltétlenül író, költő az: gondoljuk csak meg, a „költő” és „író” név nem csak foglalkozást, nem csak megkülönböztető minősítő jelzőt, de a sikeres, produktív alkotómunkát elismerő elnevezés is kellene, hogy jelentse!...), egészében véve, különösen mint kezdeményezésről, elismerően kell megemlékeznünk a debreceniek üzenetéről, az irodalmi különszámról.

Utcarészlet

Sági József rajza

Fapp

HÁZTÁJI RIPIORTUNK

Így készül a SZEGEDI EGYETEM

Stafirozás és egyebek — A kefe is papírból van — A lap vándorlásaiból

Azoknak, akik mint olvasók az elkészült újságot kézbe veszik sokszor észbe juthatott, hogy vajon milyen utat járnak végig a szerzők által megírt kéziratok, amíg újsággá állnak össze. Ezt az érdeklődést volna hivatott kielégíteni ez a kis önmagunkról készült tájékoztató riport.

ban igényesen, változatosan alakítsa ki a lapoldalakat. Mint szerkesztő a megjelenés előtt 9 nappal kell, hogy leadjam a nyomdába a lap 6 oldalának teljes anyagát, a nyomdakészre gépelt, stafirozott és tipografizált kéziratokkal, a klisé-méretre vonatkozó utasításokkal ellátott fotókkal, valamint a lap

és egy tartályból a megfelelő betű negatív képét tartalmazó kis lemezke előjön. Ez a matrica. A matricák egy gyűjtőben sorakoznak.

— A szóközpöveknek is van külön matricája?

— Igen, a szóközpöket egyszerű síma ékekkel helyettesítjük. Amikor egymás mellett van egy sorra való matrica, a szedő egy kar segítségével az egészet beirányítja a gép automatikus részébe. A szedőgép ekkor csattogni és mozogni kezd, majd megjelenik a sor egy darabban pozitív betűkkel. A folyamat nem tart tovább 10 másodpercnél. Ez idő alatt az történik, hogy a gép öntökamrájában a matricára ráömlik a megolvadt és pillanatok alatt keményedő nyomdaolaj. A pozitív betűs sort úgy kell elképzelni, mintha egy vonalzó élére egymás mellé kis betűket rakogatnánk.

Ha gépszedő végzett a kéziratokkal, a kiszedett cikkeket visszaküldi a kéziszedőkhöz, ahol már

maznak. Lényege a vonalas klisékészítésnek az, hogy — az előbbivel ellentétben — a másolaton a kontúrok élesen kiemelkednek a cinklemez síkjából.

Folytassuk megszakított útunkat ismét a kéziszedőknél. Először ún. kefelevonatot készítenek a kiszedett írásokról és az illusztrációkról. Erre azért van szükség, hogy — a legnagyobb elővigyázat mellett is becsúszó — hibákat kijavíthassák, majd a „mettőr” az anyagot a szerkesztő által megadott tükör alapján oldalba tördeli. A kész oldalokról ismét levonatokat készítenek — először tehát ekkor jelenik meg a lap nyomtatásban. — Az oldal és kefelevonatok az eredeti kéziratokkal együtt átküldik a korrekthoz — Csúri Józsefhez. Az oldalakról egy-egy levonatot kap a szerkesztő is. Ők végzik el a szöveg végleges revidálását, az utolsó simításokat. A korrekthoz által megjelölt hibákat a mettőr a kiszedett szövegben is kijavítja. Ezzel a kéziszedő munkája befejeződik.

Az automata „újságyár”

A lapon a nyomás előtti utolsó műveleteket — két emelettel lejjebb — az ön-

2700-as példányszámban jelenik meg és ezt a mennyiséget a gép mindössze 30 perc alatt „kiönti” magából.

Miután a lap kinyomtatott, átküldik az „expedíció” nevet viselő üzemszobába, ahol megszámlálják és intézkednek, hogy a Szegedi Egyetem minél előbb eljusson az egyetemi és főiskolai központi elosztókhöz, — a Tudományegyetemen Császár Imre pénzügyi csoportvezetőhöz az Orvosegyetemen Biczó Györgynéhez, a SZOTE pártbizottságának adminisztrátorához, és a Tanárképző Főiskolán Köves Katalin III. éves magyar-történelem-országos szakos hallgatóhoz.

A lapterjesztés labirintusában

A lap a továbbiakban mind a három intézményben azonos „szisztéma” szerint vándorol az olvasók felé, ezért csak a JATE-i útvonalat követjük. Császár elvtárs a nyomdából megkapott példányok közül a hallgatókét a KISZ-bizottságnak, a dolgozók részét a szakszervezetnek továbbítja. A KISZ központi újságmegbízottja Gyurkó Judit III. éves magyar-történelem szakos hallgató. Ő karanténti lebontásban adja tovább, a jogászok részét Tanczos Andrásnak, a bölcsészekét Sarkadi Nagy Emiliának, a TTK-sokét pedig Mészáros Eszternek, a TTK sajtófelelősének.

— Előfordul fennakadás a szétosztásban? — érdeklődünk Gyurkó Judittól.

— Ma már egyre ritkábban — mondja, csupán egy kicsi, de annál bosszantóbb dolog hátráltatja munkánkat. Rendelőlapot nem kapunk, így kénytelenek vagyunk mi „vonalazni” azokat, és ez sokat rabol el amúgy is zsúfolt időnkéből.

Az Orvosegyetemen ezt a munkát Dést Csaba IV. éves orvostanhallgató végzi.

Nem kívánjuk olvasóinkat számokkal untatni, de néhány adat mégis idekíváncsokozik, már csak az összehasonlítás kedvéért is.

A JATE ezer példányt rendel, a hallgatóké 645 db és ebből csupán 439 az előfizető.

A SZOTE szintén ezer példányból a hallgatók része 459, a dolgozóké 541 db, de minden példány előfizetőké. Jó terjesztői munkát végeznek a Tanárképző Főiskolán is, ahol mind az 500 példány — ennyit kapnak — az előfizetők tulajdona, és ebből mindössze 35 a dolgozóké.

Az utolsó szót az olvasó mondja ki

De hagyjuk a számokat és tegyük meg azt a hátralevő néhány lépést, amíg lapunk az olvasóig eljut. A kari felelősök szétosztják az újságot az alapszervezeti megbízottak között és ők az előfizetők, az olvasók kezébe adják a Szegedi Egyetemet.

Elérkezettünk végre a „végállomáshoz”, az olvasóhoz. Szabó Sára és Kovacsics László joghallgatók e percben kapták meg az újságot és bizonyára nem haragszanak meg néhány kérdésért.

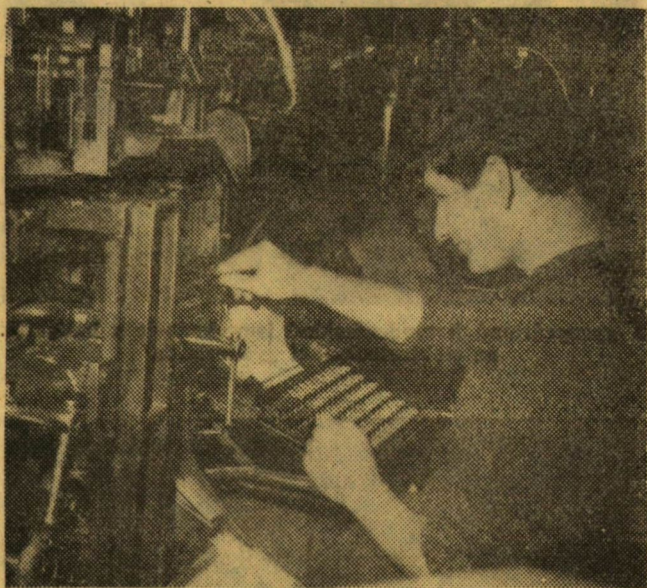
— Mit olvasol el először? — Mint a Szegedi Egyetem rendszeres olvasója, — válaszol készségesen Kovacsics László — bennem is kialakult egy újságolvasói „szokás”. Először mindig az irodalmi oldalt olvasom el.

— Milyen vélemény alakult ki benned lapunkról? — De ne légy udvarias!

— Általában tetszik. Látszik, hogy a szerkesztők igyekeznek minél változatosabb újságot létrehozni. Tetszik, hogy egyes „rázós” témákról bátorhangú írásokat is leközölnek és nem is egyet — a lakáskérdéssel, menzával, klubbal foglalkozó cikkekre gondolunk. Tetszik „kedvencem” az irodalmi oldal is, de nem minden esetben. Véleményem szerint hasznosabb, ha kisebb novellákat közölnek, mint folytatásos regényeket. A lap kéthetenként jelenik meg és így eléggé nehézkes követni a folytatást. Ezen kívül a jövőben — ha lehetséges — olyan írásokat „hozzanak le”, amelyek minden hallgató megért. A február 12-i számban megjelent „Kis adág? — Nagy adág?” című írásra gondolok. Meg kellett ugyanis kérnem egy gyógyszerész hallgatót, hogy fordítsa le.

Így ér véget a lap „odysseyje”. Az utolsó szót mindig az olvasó mondja ki. Az olvasó, akinek az újság készül, sok ember fáradtságával, ritkán hiba nélkül, de mindig azzal a törekvéssel, hogy a legfontosabb, legérdekesebb eseményekről, életünk dolgairól tájékoztasson. Ez a törekvés vezeti a Szegedi Egyetem íróit, szerkesztőit, nyomdai munkásait és egyetemi terjesztőit is tevékeny segítségükben.

Sáray F.—Mészáros R.

Boros Miklós gépszedő a sorszedőgép mellett.

A Szegedi Egyetem kéthetenként jelenik meg, hat oldalon. A lapnak két főállású szerkesztője van — Papp Lajos és Dér Endre. A többi munkatárs egyetemi, főiskolai hallgatók és oktatók, akik az újságírást csak „mellékfoglalkozásként” művelhetik.

Lapunk születését végigkísérő útunk első állomása a főszerkesztő. A szerzők írásait az ő asztalára teszik le.

Amíg a „dolgozatból” újságcikk lesz

— A lap elkészítése nem jelent olyan feszített munkatempót, mint a napilapok esetében — mondja Papp Lajos főszerkesztő. — Ilyet nem is tudnánk vállalni. Ennek ellenére a lap függetlenített szerkesztőinek meglehetősen sokrétű munkát kell ellátni. Mindenekelőtt mi magunk is írunk cikkeket, riportokat. Ez azonban csak a kisebb és nem is a nehezebb része munkánknak, hiszen aki próbálta már, az tudja, hogy könnyebb 3 cikket megírni mint egy más által megírt, esetleg gyengébb írás hibáit „kiegyengetni”, azt közlésre alkalmassá tenni. Szerencsére társadalmi „újságíróink” közül azoknak az írásaival, akik rendszeresen dolgoznak a lap számára, egyre kevesebb probléma van.

— Magam a Szegedi Egyetem főszerkesztői tisztének betöltése előtt hat évig dolgoztam a Dél-Magyarország szerkesztőségében, ahol igyekeztem minél többet megtanulni az újságírás mester-ségéből. Ennek a megszerzett gyakorlati tudásnak nagy hasznát látom mostani szerkesztői munkámban. Hiszen túl azon, hogy a cikkek stilizálása grammatikai, sőt helyesírási hibáinak kijavítása a szerkesztő feladata, a cikkeket „stafirozni”, majd tipografizálni és a nyomtatásra vonatkozó egyéb utasításokkal is el kell látni, majd pedig az összegyűlt, nyomtatásra előkészített kéziratok és fotók alapján meg kell szerkeszteni a lap oldalait. Ezt a szerkesztői munkát nevezik tulajdonképpen tördelésnek, amelynek célja, az, hogy mind tartalmi, mind formai, esztétikai vonatkozás-

Hajó, de nem akármilyen!... Katona István a „szedőhajóba” tördeli az újságoldalakat.

oldalainak összeállítását — „tördelést” — meghatározó laptükrökkel együtt. Ami ezután jön, az már elsősorban a nyomdászok feladata, s a szerkesztő a leadott kéziratokat a nyomást megelőző tördeléskor látja ismét viszont, a korrigálásra készült oldallevonatokban, amelyeket a nyomdai korrekthoz mellett ellenőrizni, átjavítani neki is kötelessége.

Akik az „ólomújságot” készítik

A nyomdában Katona István kéziszedő, a Szegedi Egyetem „mettőre” segített eligazodni a sokirányú munkálatokban.

— Tehát, miután a szerkesztő — veszi át a szót — leadja a kéziratokat, a nyomdában először a kéziszedő veszi „pártfogásba”. Munkájának egyik fontos része a címek kiszedése. A címbetűk formája főként a cikk témájától, nagysága pedig a terjedelmétől függ. Természetesen az állandó rovatok címbetűit nem változtatják minden alkalommal. Miután a címek „állnak”, mehet a kézirat a gépi szedőkhöz.

A szedőgép ránézése egyszerű masina benyomását kelti. A szedő előtti „vezérlőasztal” olyan, mint egy írógép billentyűsora, csupán ennek 91 billentyűje van. A szedés a következő képpen történik. A szedő a billentyűkön lekopogja a szöveget

és egy tartályból a megfelelő betű negatív képét tartalmazó kis lemezke előjön. Ez a matrica. A matricák egy gyűjtőben sorakoznak.

— A szóközpöveknek is van külön matricája?

A fényképek klisévé változnak

Mielőtt a lap további útját követnénk, érdemes néhány szót szólni arról, hogy hogyan készülnek a fényképek, reprodukciók, rajzok, karikatúrák másolatai. — A szerkesztőnek többek között azért is kell 9 nappal a megjelenés előtt leadni a kéziratokat, hogy a kliséüzemben időre nyomdakészre készíthessék el az illusztrációkat. — A tájképi jellegű képeknek — ha az nem elég éles — kihúzzák a kontúrokat, majd a szerkesztő által megadott méretre nagyítják vagy kicsinyítik. Ezután ráfényképezik egy cinklemezre és marattják — így a lemezen megkapják a kép másolatát. A rajzok és karikatúrák esetében más módszert alkal-

— „nyomdakészén” várnak a leadja a kéziratokat, a nyomdában először a kéziszedő veszi „pártfogásba”.

A fényképek klisévé változnak

Mielőtt a lap további útját követnénk, érdemes néhány szót szólni arról, hogy hogyan készülnek a fényképek, reprodukciók, rajzok, karikatúrák másolatai. — A szerkesztőnek többek között azért is kell 9 nappal a megjelenés előtt leadni a kéziratokat, hogy a kliséüzemben időre nyomdakészre készíthessék el az illusztrációkat. — A tájképi jellegű képeknek — ha az nem elég éles — kihúzzák a kontúrokat, majd a szerkesztő által megadott méretre nagyítják vagy kicsinyítik. Ezután ráfényképezik egy cinklemezre és marattják — így a lemezen megkapják a kép másolatát. A rajzok és karikatúrák esetében más módszert alkal-

— A tájképi jellegű képeknek — ha az nem elég éles — kihúzzák a kontúrokat, majd a szerkesztő által megadott méretre nagyítják vagy kicsinyítik. Ezután ráfényképezik egy cinklemezre és marattják — így a lemezen megkapják a kép másolatát. A rajzok és karikatúrák esetében más módszert alkal-

— A tájképi jellegű képeknek — ha az nem elég éles — kihúzzák a kontúrokat, majd a szerkesztő által megadott méretre nagyítják vagy kicsinyítik. Ezután ráfényképezik egy cinklemezre és marattják — így a lemezen megkapják a kép másolatát. A rajzok és karikatúrák esetében más módszert alkal-

Az ólomból így lesz „papírújság”. Bódi Gyula segéd munkás a rotációs gépnél.

Ketten a Szegedi Egyetem „kedves olvasói” közül.

Szegedi Egyetem

- VITA - VITA - VITA -

Miért nem népszerű a színház?

Hozzászólás Németh Ferenc cikkéhez

Jószándékú problémafelvető és megoldást kereső cikksorozatát olvashattunk a lapban Németh Ferenc tollából. Ezek a törekvések azonban csak az általános tények felkutatásában értek el eredményeket, a megoldások már kevésbé kézzelfoghatóak. Tisztázásra vár még jó néhány felvetett, de megoldatlan kérdés a színház elvi és gyakorlati műsorpolitikájával, céljával, a színház és közönség kölcsönös igényeinek felvetésével kapcsolatban.

Nem hinném, hogy megnyugtató megoldásra vezetne Németh javaslata a sajtó szerepével kapcsolatban.

A műsor megváltoztatása évközben helyes, ha a színvonal emelése érdekében történik; de minden bizonytalansággal nem ilyen megfontolások alapján nem játszik Millert.

Nagyon helyes az új, modern darabok bemutatására való törekvés, de a színháznak be kell látnia, hogy ezeket hosszabb ideig műsoron tartani lehetetlen. Miért nem lehet a kamaraszínház ilyen kísérletnek színhelye? Miért nem lehet ugyanitt próbálkozni például egyfelvonalas színrevitelével (Karinthy, Molnár)?

A fiatal színészek részéről tiszteletre méltó az az igyekezet, hogy az új profilnak megfelelően, vállalják ezekben a darabokban a bemutatást. De nem főleg-e a kettős veszélynek is kitenni őket? Egyrészt magának a darab sikerének a biztosítása, másrészt a színészi teljesítmény tökéletességének elérésére való törekvés súlya nehezedik nálukra.

A korábban említett műsorpolitika talán megkönynyítene helyzetüket, s így fokozottabban tudnának koncentrálni a szerep követelményeire.

Közelítve a színház és közönség kapcsolatához, meg kell állapítanunk, hogy a színház nem használta ki a közönségszervezés lehetőségeit az egyetemisták körében.

Feltétlenül meg kellett volna kísérlni például a

műsorterv összeállításának utolsó fázisában az egyetemi hallgatók körében egy nyilvános anketon a terveket ismerlve, véleményét, ötleteket kérni, és ha ez lehetséges, azokat figyelembe is venni.

Ugyancsak felhasználható lenne a Collegium Artium, ahol a színház rendezői, színészei egy előadássorozatban megismertethetnék a problémákat, terveket és igényeket.

Sokat jelentene egy — a cikksorozatban már javasolt — speciálkollégium bevezetése a bölcsészeknél (nem rekesztve ki más karok hallgatóit), ennek megszervezése azonban már a közönség, az egyetemi hallgatók feladatát is képezné.

Rövid „hibajegyzékünkben” elérkeztünk a színjátászás másik alapvető kellékéhez, a közönséghez. Az érdektelenség, amelyről írunk, medítálunk, részben a fentiekkel is magyarázható, de nem általános. Abban az esetben, ha a színházban jó darab megy, az érdeklődés lázgerjébe is felzöklik, aztán visszazuhan.

Valljuk be végre őszintén, hogy a modernnek nevezett ifjúság, úgy látszik, nem a színház modernségét várja. Mi a modernnek közül is főleg a klasszikus moderneket várjuk, de ha már a régebbieket említjük, Lope de Vega, Goldoni, Csehov is érdeklődésre tarthatna számunkra.

Feltétlenül sok munka vár ránk, egyetemistákra is, ha azt akarjuk, hogy végre egymásra találjon színház és közönség. A KISZ-nek alaposabb közönségszervező szolgálat kiépítését kellene megvalósítani, az egyes érdekesnek ígérkező darabokra felhívni a figyelmet, színházlátogatásokat szervezni. Nem elvetendő a rendező-közönség, színész-közönség találkozó szervezése se, de okulni kell az Egy szerelem három éjszakája után anketéből, amelyet nem tudni, mi okból, egy kollégiumi bál előtt egy-két órával, a leánykollégium társalgójában próbáltak sebtében megrendezni.

Van tehát tennivaló bőven, mindkét érdekelt fél (színház és közönség) alaposan nekiláthat a munkának, a közös cél érdekében.

Nem állítom, hogy az itt leírtak minden esetben a leghelyesebb megoldásra vezetnek, de alapot szolgáltathatnak a hibák kiküszöböléséhez.

És végül van még egy kérdésem: a történelem még nem produkált soha olyan jelenséget, hogy a szövetségesek összeegyeztetik közös hadművelési terveiket? Én azt hiszem, igen.

Hát akkor rajta, kedves színház és közönség, ülünk le a kerekasztalhoz és beszéljünk — de ne föltétlenül csak így, cikkeken keresztül!

Földváry László

Segítenek a testnevelés-szakosok

A tanárképző Főiskola első félévi sportjáról

Az első tanulmányi félévben, a tömegsport fejlesztése érdekében kétségtelenül a Tanárképző Főiskola tett legtöbbet a szegedi felsőoktatási intézmények között. Kelemen Bélával, a KISZ VB sportfelelősével beszélgettünk a hallgatók igényeiről, lehetőségeiről, versenyeikről.

Gólyabajnokságot szerveztünk atlétikából, még az év elején. Mintegy ötven résztvevője volt a versenynek.

Az alapszervezetek között atlétikában, kézi- és kosárlabdában, természetjárásban, labdarúgásban mérték össze tudásukat a fiúk és a lányok.

Ezen kívül rendszeresen az évfolyamok közötti bajnokságok, ugyanezekben a sportágakban. Itt általában nagyobb küzdelem alakul ki, az első három helyezettet érdemdíjazásban részesítjük.

Külön ki kell emelni a természetjárás nagy népszerűségét. Ez vonzza a legtöbb embert. Hetvenen, nyolcvanan is részt vesznek egy-egy túrán.

Általában közeli helyekre megyünk, Maros-torkolathoz, Felső-Tiszaparra. Ezek a túrák nagyban elősegítik a Kilián-mozgalomban előírt követelmények teljesítését. Ezt a mozgalmat egyébként is egy három tagú szervezőbizottság fogja össze, amely

adminisztratív feladata magaslatán áll.

— Mi a helyzet a női sportban?

— Nálunk ezen a téren nincsenek különösebb problémák.

A testnevelés-szakos lányok valósággal magukkal ragadják azokat, akiket nem a sport megvetése, hanem valamiféle legyőzhetetlenség tart távol. Legfeljebb azon kell törni a fejünket, hogyan tudjuk megvalósítani azt, hogy a lányokat a röplabdán és a kosárlabdán kívül más sportágakba is bevonjuk.

Hadd jegyzem meg azt a körülményt, hogy nálunk a sport szervezését nagy mértékben befolyásolja az a tény, hogy főiskolánkon testnevelő tanár képzés folyik, s így a leendő testnevelést oktató tanárok egyelőre nekünk segítenek az egyes rendezvények lebonyolításában.

— Milyen tervekkel indultok a következő félévben?

— Három csapattal benevezünk a városi alapfokú kispályás labdarúgó-bajnokságba, szeretnénk minél jobban felkészülni az egri főiskolai szpartakiádra

és jól szerepelni a városi asztalitenisz és sakkbajnokságon — mondotta befejezősül Kelemen Béla.

A legfiatalabb tanszék

Matematika — gépkocsiszerelés — rádiókészítés

A Szegedi Tanárképző Főiskola legifjabb tanszéke, a műszaki ismeretek és gyakorlatok tanszéke 1960-ban alakult s az azóta eltelt viszonylag rövid idő alatt rohamosan fejlődött, bővült. Nappali tagozatán jelenleg több mint kétszáz tanuló van és százhatvan a levelező hallgatók száma. A tanszék fejlődése egybe esett a főiskola kollégiumának megépítésével. Az egyéve készült diákszálló földszinti részén három gyakorló- és egy előadótermet kaptak. Ennek köszönhetik, hogy a termekben megszűnt a túlzásfoltosság.

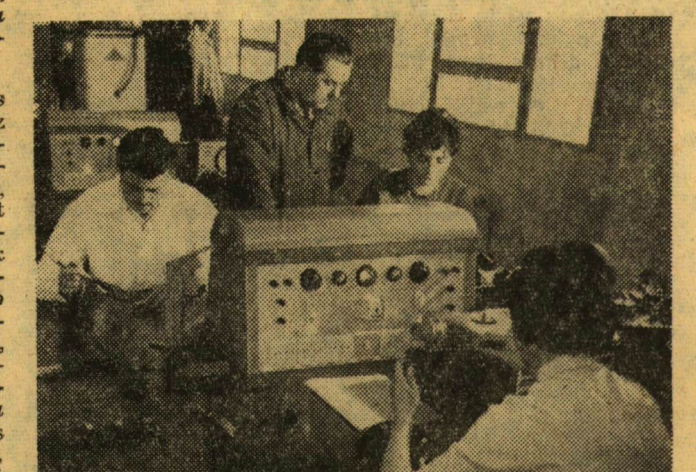
A gyönyörű, világos, tágas termekben példás a rend. Az elektrotechnikai műhely például olyan mint egy laboratórium. Mosógép, televízió, rádió, egyszerű és bonyolult elektromos berendezések sorakoznak itt s a hallgatók megtanulják, hogyan kell kijavítani a kisebb-nagyobb hibákat, sőt maguk is készítenek rádiókat. A csöveket, huzalokat, ellenállásokat átlátszó műanyaglapra rögzítik, mert elsődleges cél a szemléltetés. Olyan hasznos ismereteket szereznek, amelyekre a mindennapi életben is szükség van. Megismerkednek a közlekedésrendszertel is. Értene a kis motorkerékpárok vezetéséhez s bizonyos mértékben

a gépkocsi szereléshez. Készítettek két darab Go-kart rendszerű berendezést is.

A tanszéken matematika-fizika szakos tanárok tanítanak és sokéves gyakorlattal rendelkező technikusok. A technikusok kiváló szakemberek, akik a különböző szakmák — mint például a hegesztés, a villanyyszerelés — alapvető fogásaival ismertetik meg a fiatalokat.

Már gyümölcsöző külföldi kapcsolatai is vannak a fiatal tanszéknek. A Nyitrai Ta-

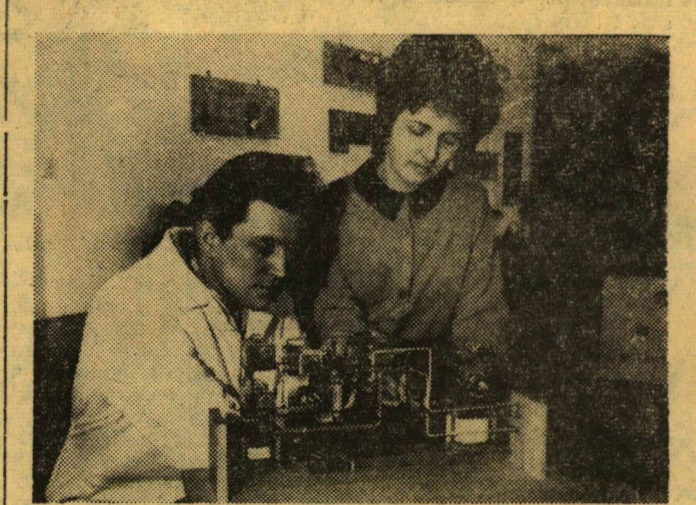
nárképző Főiskolával a nyári termelési gyakorlatok idején hallgatókat cserélnék. A tervek szerint az idén húsz szegedi fiatalot küldenek Csehszlovákiába és ugyanennyit fogadnak onnan négyheti időtartamra. A baráti országból most előadót várnak. Március végén vagy április elején kerül sor erre: a műanyagok feldolgozása és megmunkálása címmel tart majd gyakorlati bemutatóval egybekötött előadást a csehszlovák főiskola képviselője.

A gyengeáramú berendezésekkel ismerkednek a hallgatók az elektrotechnikai gyakorlaton

Millió szikrát vet a hegesztő pisztoly: A munkaszatnáj Tóth Irén és Varjú Lajos

Szabó Sándor negyedéves hallgató egy készülő rádió az „utolsó simításokat” végzi

Irta és fényképezte: Tóth Béla

SZÉLRÖZSA

IONESCO DARABJAINAK ÖSBEMUTATÓIT az utóbbi időben nem Franciaországban, hanem a nyugatnémet Düsseldorf drámai színházában tartják. A nemrégien előadott új színműve, az „Ehség és szomjúság” szép sikert aratott. A közönség egy rendkívül érdekes és elgondolkodtató színházi est emlékével távozott. A darabot Párizsban Jean Louis Barrault társulata fogja bemutatni.

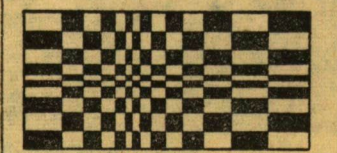
C. W. CERAM, CSALÁDI NEVEN KURT W. MAREK, a Régészeti Régénye című népszerű könyv szerzője befejezte új művét, amelynek címe: „A mozi régésze”.

TENNESSEE WILLIAMS „NAGYSÁGOS KISASZSZONY” és „A megcsónkított” című új darabjait még tavasszal bemutatja az egyik Broadway-színház.

„VIVA MARIA” CÍMMEL forgatja a francia Louis Malle Mexikóban új zenés filmjét. Az első világháború idején játszódó filmben Brigitte Bardot egy ir anarchista alakít és Jeanne Moreau egy music-hall énekesnőt játszik.

A CSEHSZLOVÁK TUDOMÁNYOS AKADEMIA A Jaromir Belic egyetemi tanár elnökele alatt kiadói bizottságot hívott életre Jan Amos Comenius, a híres cseh gondolkodó és újító pedagógus összes műveinek megjelentetésére. A mintegy háromszáz kéziratot felölő 43 kötet közül 1975-ig 13 kerül kiadásra. Comenius műveinek kétharmadát latin nyelven írta.

ANDRÉ MAUROIS BEJELENTETTE, hogy „Prometeusz vagy Balzac élete” című könyve az utolsó életrajz, amelyet írt. Kora nem enged meg számára a jövőben a hasonlóan fáradságos és hosszadalmas kutatómunkát. A kötet bevezetőjében azt írja, hogy „Balzac a társadalom titkára kívánt lenni, én itt csak Balzac titkára vagyok”.

BOBBY ÉS JURIJ

Ad notam Iván és Joe („Ludas Matylj” — Pusztai P.)

Külön-külön már épp eleget foglalkozt a rovat velük — azaz Robert Fischer amerikai és Jurij Averbah szovjet nemzetközi nagymesterrel — de ezt a kis históriát még el kell mondanom.

Jól emléksünk — és a sakk-történelem mindig is emlékeztet fog — Fischer 100%-os bajnokságára. Ennek a diadálnak egyik legcsinosabb állomását, R. Byrne elleni játszmáját tavaly június 10-i számunkban közöltük. Azok kedvéért, akik lapunkat olvasás után (f) elhasználnák: GRUNFELD VÉDELEM. R. Byrne — R. Fischer, New York 1963. 1. d4 Hf6 2. c4 g3 3. g3 c6 4. Fg2 d5 5. cd cd 6. Hc3 Fg7 7. e3 0-0 8. Hge2 Hc6 9. 0-0 b6 10. b3 Fa8 11. Fa3 Be8 12. Vd2 e5! 13. de? He3: 14. Bdl Hd3 15. Vc2 Hf2: 16. Kf2: Hg4+ 17. Kgl He3: 18. Vd2 Hg2: 19. Kg2: d4 20. Hd4: Fb7+ 21. Kfl Vd7! — világos föladta. Gyönyörűség a szívek, még így másodszorra is. És az egész játszma nem egészen 13 perccel tart, használt föl sőtét! „No, ezt kár volt elhallgatni az olvasók

S A K K K

Rovatvezető: dr. Blahó György

előtt” — jegyzé meg egy bírálatom. (Ime, pótoltam). Grömömre szolgált, hogy véleményemmel, izléssel nem állottam egyedül. A rendezőség szépséggel tüntette ki a partit, Fischer pedig — a tőle megszokott öntudatos egyszerűséggel — „az évszázad játszójának” nevezte. Ama júniusi számban ugyan aggódó megjegyzéssel kísértem világos 14. Bdl lépését, de a Chess Quarterly-ben megjelent elemzésében a győztes nagymester — többekkel együtt — engem is — megnyugtatót, hogy a jobb 14. Bdl után is 14. — He4 15. He4: de 16. Fe4: Vd2: 17. Bd2: He4 18. Fa8: Hd2: 19. Bdl He4 20. bc (a legjobb) Ba8: nagy végjáték-előnyvel nyeri vissza a gyalogot”. Márpedig Fischer nagyszerű versenyeredményei mellett az utóbbi években az egyik legjobb elemző nő: rég elmúltak azok az idők, amikor pompás játszmáinak közreadásával más szebelhetne be a dicsőséget — és a szerző jogát. De hallgassuk meg őt magát (hiszen Fischer legjobb ismerője, legbősegebb magyarázója és legnagyobb csodálója maga Fischer): „Még sohasem véteitem hibát egyetlen elemzésemben sem, amit, fájdalom,

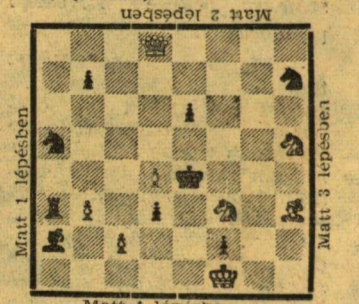
nem mondhatsz el orosz karatásairól”. Ez fájt. Ha a szovjet árkutatás főlényét vontá volna kétségbe, még hancján. De azt mondani, hogy franciának, hogy korlátolt és szellemtelen, egy németnek, hogy felületes és rendetlen, egy japánnak, hogy piszkos és modortalan — egy orosznak, hogy rosszul eleméz...

Nos, a Salmati tavaly augusztusi számának 20. oldalán jelent meg Averbah nagymester nagyon szerény és udvarias hangú cikke „Csoda?” címmel. (A cím Mr. Kirbynek, a South African Chess Player szerkesztőjének épp e játszmával kapcsolatos lelkendezésére utal.) „Elemzői tapasztalatom megtanított arra, hogy a hosszú változatokba könnyen csúszik hiba” — állapítja meg ebben. Így pl. a Fischer által legjobbnak vélt 20. bc helyett a főnti változatban 20. Fc6! mind 20. — Ha3: 21. Fa8: Fe2: 22. Bd7: mind 20. — He3: 21. fe Fe2: 22. Bd7! után biztosítja világosnak a döntetlent; 19. — Hb3:—ra (He4 helyett) pedig 20. Ff3 után „legfeljebb patkamarégen mutatatható ki az előny”.

„Végéreményben mindenki tévedhet elemzés közben” — jegyzi meg saját változatáról. —

„Bizonyos százalék hiba elkerülhetetlen...”
... de mindaddig nem érkezett cáfolat az óceán túlsó feléről.

A takarékoság jegyében:
J. J. Colpe
Tijdschrift van de N. S. B.,
1902. (Javitás)

Matt 2 lépésben

SZEGEDI EGYETEM
A József Attila Tudományegyetem, az Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Főszerkesztő: Fapp Lajos. Szerkesztőség: Szeged, Magyar Tanácskörtársaság útja 10. Tel.: 51-98. 23-30 Kiadásért felel: Kovács László a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója. Kiadóhivatal: Szeged, Tanácskörtársaság útja 10. Tel.: 31-00. 31-16. A lapot az Intézmények pártbizottságai terjesztik. Ára 50 fillér. Előfizetés negyven évre 3 Ft.
Szegedi Nyomda Vállalat